

วารสาร

อันเนื่องมาจาก

พระราชดำริ

ISSN 1685-8034 ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓ ประจำเดือน กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๓

พลังสร้างสรรค์ พัฒนาชาติไทย

บรรณาธิการ

ในปีนี้ (๒๕๕๓) วิกฤต ได้เกิดขึ้นมากมายดังเมื่อหน้าแล้งที่ผ่านมา ทุกคนคงตื่นตระหนกไม่แพ้กันว่า น้ำจะมีพอหรือเปล่า เชื่อนหลายเชื่อนน้ำแห้งอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน พอเข้าสู่ฤดูฝนน้ำที่เคยแห้งเหมือน จะมีไม่เพียงพอกลับมีน้ำเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วถึงขั้นน้ำท่วมขังในหลายพื้นที่ สร้างความเสียหายให้กับราษฎร ทุกพื้นที่ไม่ว่าจะภาคเหนือ ใต้ อีสาน หรือกลาง แต่ทุกอย่างได้คลี่คลายลงอย่างรวดเร็วด้วยเพราะคนไทย ต่างร่วมแรงร่วมใจและช่วยเหลือกันทำให้ภัยที่เกิดจากธรรมชาติสามารถบรรเทาลงได้ และอีกสาเหตุหลัก ที่ทำให้คนไทยพ้นทุกข์จากความเดือดร้อนได้อย่างรวดเร็ว คือ พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพระประมุขของไทย ได้พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ให้แก่ราษฎรในทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ปัจจุบันมีมากกว่า ๔,๐๐๐ โครงการและการพัฒนาแหล่งน้ำ นับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีมากที่สุดถึงกว่า ๒,๐๐๐ โครงการที่ล้วนแต่ช่วยบรรเทา ความเดือดร้อนให้กับราษฎรทั้งสิ้นในเรื่องของน้ำท่วม ...ได้พระราชทานพระราชดำริในการบริหารจัดการน้ำ ที่เรียกว่า “แก้มลิง” ส่งผลให้การบริหารจัดการน้ำท่วมในหลายพื้นที่ลดลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงการสร้าง เขื่อนต่าง ๆ ดังเช่น เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนขุนด่านปราการชล เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และอีกมากมาย ซึ่งนอกจากจะช่วยบรรเทาปัญหาความแห้งแล้งแล้ว ยังได้ช่วยบรรเทาปัญหาน้ำท่วมดังจะเห็นได้ว่าช่วง ๔ ถึง ๕ ปีที่ผ่านมาปัญหาน้ำท่วมที่เคยเกิดขึ้นอย่างหนักและยาวนานได้บรรเทาลงเป็นอย่างมาก

การจัดทำวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสำนักงาน กปร.ได้พยายามรวบรวมเรื่องราวที่เกิดจากแนวพระราชดำริ การดำเนินงานและผลสำเร็จจากการน้อมนำแนวพระราชดำริมาปฏิบัติของประชาชน ในหลากหลายภาคส่วนมาเรียบเรียงและถ่ายทอดให้สาธารณชนได้รับทราบโดยทั่วกัน และในวารสารอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๓/๒๕๕๓ ที่อยู่ภายใต้กรอบแนวคิด “พลังสร้างสรรค์พัฒนาชาติไทย” จึงเป็น อีกหนึ่งฉบับที่ได้รวบรวมเรื่องราวจากแนวพระราชดำริและผลสำเร็จที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมสามารถนำไปต่อยอดและขยายผลได้อย่างยั่งยืนโดยในฉบับนี้ได้นำเสนอเรื่องของความสัมพันธ์ไทย-ลาวที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานความช่วยเหลือสืบต่อมายังสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทำให้สายสัมพันธ์ สองแผ่นดินแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น รวมถึง พระบารมีปกเกล้าชาวชุมพรร่มเย็น ฝนหลวง : น้ำพระทัยจากฟ้าสู่ปวงประชา, วันนี้อยินดีที่มีไม้สัก, การท่องเที่ยวชุมชนตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียงชุมชน บ้านน้ำทรัพย์, สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริห้วยแม่เกี๋ยง, อบรมหลักสูตรอะไรดีที่ห้วยฮ่องไคร้, พระที่นั่งอนันตสมาคม รัฐสภาแห่งแรกของประเทศไทย, ถอดบทเรียน : การประยุกต์ใช้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ ทุกเรื่องราวล้วนมีคุณค่า ซึ่งในแต่ละเรื่องมีเนื้อหาอย่างไรคงต้องติดตาม อ่านกันต่อไป

เรื่องราวทั้งหมดที่ได้้นำลงในวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริทุกฉบับประสงค์ที่จะให้ผู้อ่านได้ เรียนรู้และชื่นชมพระอัจฉริยภาพในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศ์ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อพสกนิกรไทยที่สำคัญเพื่อสร้างจิตสำนึกรักให้เกิดขึ้นแก่ ประชาชน ชุมชน สังคม ตลอดไป

...การบริหารจัดการน้ำนั้น ที่สำคัญคือจังหวะการปิด เปิด ระบายหรือรับน้ำ เพราะน้ำเมื่อไหลไปแล้วไม่ไหลย้อนกลับขึ้นมา จะทำได้ก็ต้องใช้พลังงานมาก นอกจากนี้หากเข้าใจธรรมชาติของน้ำอย่างถ่องแท้ ไม่ใช่แค่การไหล ต้องเข้าใจ ตั้งแต่ น้ำในมหาสมุทรที่อุณหภูมิเปลี่ยนแปลงต่างกัน จึงเกิดการ ไหล ระเหย เป็นฝน ตกลงมา บางส่วนซึมเป็นน้ำใต้ดิน ซึ่งหากเข้าใจศึกษาก็พัฒนาเขื่อนใต้ดิน แหล่งน้ำใต้ดินได้ เหมือนที่เชียงดาว หรือแม่ฮ่องสอน และถ้าเข้าใจพืชชนิดต่างๆ ก็สามารถเลือกพืชมาปลูกให้ดูดซับ ดึง สร้าง และรักษาความชื้นใน ผิวดินไว้ได้...

พระราชดำรินในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช

17 กรุงเทพ

...เรื่องนี้เป็นครั้งแรกที่ พ.ศ. ๒๕๔๖ แต่ยังไม่ได้เสร็จสมบูรณ์ เพราะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ซึ่งเป็นเจ้าภาพ มีวาทะ ๓ ข้อว่าคือว่า Check dam ... ตอนที่คิดโครงการหน่วยงานต่างๆ ตอนแรกยังไม่เห็นด้วย... “...แต่มาอยู่หัวโต๊ะ มันๆ ท่าน มีแนวความคิดว่า ไม่เห็นด้วยก็ให้คนอื่น... หักยัดกันหรือท่าน ก็ว่าท่านก็ คุณเหตุผล มันทำให้มันดีขึ้น... แต่ถ้าพูดจริงๆ...” (พระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๖)

ฝนหลวง: น้ำพระทัยจากฟ้าสู่ปวงประชา

...เทคโนโลยีของฝนหลวงฯ ที่คิดค้นขึ้น เมื่อ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๓ ณ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ราชบุรี อธิบดีกรมฝนหลวงฯ ท่านว่า... ฝนหลวงมีมานานแล้วในวิถีชีวิตของคนเรา ตั้งแต่ยุคแรกๆ ที่บรรพชนยังพึ่งพิงอยู่เพียง ฝน ซึ่งมีความสำคัญในเชิงจิตวิญญาณของชนชาติไทยมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์... (พระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๖)

โครงการฝนหลวงแห่งประเทศไทย
17 ๑ 2561 17 ๑ ๒๕๖๑ ๑๗

17 สระบุรี

พระที่นั่งอนันตสมาคม
รัฐสภาแห่งแรกของประเทศไทย

พระที่นั่งอนันตสมาคม เดิมคือพระที่นั่งของพระราชวังดุสิต ซึ่งพระองค์ท่านนำพระราชพิธีอภิเษกสมรสในพระมหาราชวัง ซึ่งตรงกับ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕

พระที่นั่งอนันตสมาคม รัชกาลที่ ๕... พระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชพิธีอภิเษกสมรส

พระราชพิธีอภิเษกสมรส พระราชพิธีอภิเษกสมรส พระราชพิธีอภิเษกสมรส พระราชพิธีอภิเษกสมรส พระราชพิธีอภิเษกสมรส พระราชพิธีอภิเษกสมรส พระราชพิธีอภิเษกสมรส

โครงการสร้างพระที่นั่งอนันตสมาคม... (พระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๖)

โครงการสร้างพระที่นั่งอนันตสมาคม... (พระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๖)

ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓ ประจำเดือน กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๓

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑ พระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๔ พระราชกรณียกิจ
ระหว่างเดือน กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๕๓

๑๔ บทความพิเศษ
๒๐ ปี สานสัมพันธ์สองแผ่นดิน

๒๘ บทความ
พระบารมีปกเกล้าชาวชุมชนพร้อมเย็น

๓๒ ในความทรงจำ
ฝนหลวง : น้ำพระทัยจากฟ้าสู่ปวงประชา

๓๘ แนะนำโครงการ
วันนี้นายคิดที่มีไม้สัก

๔๖ ท่องเที่ยวเชิงพัฒนา
การท่องเที่ยวชุมชนตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านน้ำทรัพย์

ผู้วัฒน์ เทพอาร์ักษ์

รุ่งรัตน์ วงศ์จุ

วรกานต์ จูพานนท์

ปริญญวัฒน์ วัชรอากาศ

ฉัตรติน บุญเกิด

17 แม่ฮ่องสอน

วันนี้นายคิดที่มีไม้สัก

วันนี้... ไม้สักมีคุณค่าทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม... (พระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๖)

โครงการสร้างพระที่นั่งอนันตสมาคม... (พระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๖)

17 หนองคาย

พระบารมีปกเกล้า
ชาวชุมชนพร้อมเย็น

โครงการสร้างพระที่นั่งอนันตสมาคม... (พระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๖)

โครงการสร้างพระที่นั่งอนันตสมาคม... (พระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๖)

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ ศูนย์พัฒนาโครงการเกษตรเพื่อศึกษาและส่งเสริมอาชีพเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครปฐม เพื่อทรงตรวจเยี่ยมผลการดำเนินงานในด้านอาหารกลางวัน อาหารกลางวัน ห้องสมุด ร้านค้า และเตรียมพร้อมสถานที่และเครื่องใช้สำหรับต้อนรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒๐ ปี สานสัมพันธ์ สองแผ่นดิน

๒๐ ปี สานสัมพันธ์ สองแผ่นดิน

ถอดบทเรียน : การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ

๒๕๕๓

อบรมหลักสูตรอะไรดี..... ที่ห้วยฮ่องไคร้

๒๕๕๓

หน่วยงานส่งเสริมอาชีพฯ ได้ตระหนักว่าควรที่จะได้ใช้ศักยภาพในการพัฒนาหรือส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ได้มีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ได้มีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ได้มีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริห้วยแม่เกี๋ยง

๒๕๕๓

- ๕๐ ประชาหน้าใส อักษนิษฐพงศ์ สวาสต์ฉานา
สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริห้วยแม่เกี๋ยง
- ๕๖ ผลสำเร็จตามแนวพระราชดำริ พิชญดา หัสสภาค
อบรมหลักสูตรอะไรดีที่ห้วยฮ่องไคร้
- ๖๒ สารนารู สุทัศน์ ไพธิศิริกุล
พระที่นั่งอนันตสมาคม รัฐสภาแห่งแรกของประเทศไทย
- ๖๔ เศรษฐกิจพอเพียง ประสาธา พาศิริ
ถอดบทเรียน : การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ
- ๗๐ ข่าวความเคลื่อนไหว

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังโครงการอุทยานการอาชีพพัฒนา ตำบลบ่อพลับ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม เพื่อทรงตรวจเยี่ยมผลการดำเนินงานในด้านอาคารวิชาการ อาคารสัมมนา ห้องสมุด ร้านค้า

ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรแผนการปรับปรุงระบบพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่โครงการฯ จากเจ้าหน้าที่ชลประทาน

และทรงเยี่ยมสถานสงเคราะห์เด็กพร้อมเจ้าหน้าที่ของโครงการฯ และราษฎรที่เฝ้าฯ รับเสด็จ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในพื้นที่จังหวัดสงขลา และนราธิวาส

ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดสงขลา และนราธิวาส โดยมีรายละเอียดดังนี้

วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๓ เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพลเอกนวล-คุณหญิงบานชื่น จันทรตรี อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ทอดพระเนตรการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ต่อมาเสด็จฯ ไปยังโครงการปลูกป่าช่วยพัฒนา-แม่ฟ้าหลวง โครงการศึกษา ทดลอง วิจัย ความหลากหลายทางชีวภาพของป่าชายเลนทะเลสาบสงขลา จังหวัดสงขลา พร้อมกับทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการฯ

วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ เสด็จฯ ไปงานวันลองกองและงานการแข่งขันประชันเสียงนกเขาขนาในงานของดีเมืองนราธิวาส บริเวณสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบพระชนมพรรษา จังหวัดนราธิวาส

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงดำนา ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก

วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๓ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงโยนกกล้าข้าว ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก สำหรับพันธุ์กล้าข้าวที่ทรงใช้ในการปักดำ โดยวิธีโยนกกล้าครั้งนี้ คือ พันธุ์ กข. ๓๑ (ปทุมธานี ๘๐)

สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ มาทรงเกี่ยวข้าวในแปลงนาสาธิตแห่งนี้ ซึ่งการดำเนินงานของปีที่ผ่านมามีได้ปลูกข้าวพันธุ์ กข. ๓๑ (ปทุมธานี ๘๐) โดยวิธีปักดำ บนพื้นที่ ๒.๕๒ ไร่ ได้ผลผลิตรวม จำนวน ๒,๙๐๖ กิโลกรัม และ

ข้าวพันธุ์พิษณุโลก ๒ โดยวิธีโยนกกล้า บนพื้นที่ ๒.๕๓ ไร่ ได้ผลผลิตรวมจำนวน ๑,๐๑๗ กิโลกรัม ต่อมาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้ส่งมอบเมล็ดพันธุ์ข้าว ให้กับสำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก เพื่อนำไปมอบให้กับศูนย์ข้าวชุมชนคลองคล้า และศูนย์ข้าวชุมชนบ้านท่ากว้าง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ซึ่งทั้งสองศูนย์ฯ ได้กระจายเมล็ดพันธุ์

ดังกล่าวให้แก่สมาชิก เพื่อใช้ในการเพาะปลูก และส่วนที่เหลือใช้ในกิจกรรมโรงสีข้าวพระราชทาน

อนึ่ง หลังจากทรงโยนกกล้าข้าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้เสด็จฯ ไปทรงปลูกต้นดาวเรือง เพื่อดึงดูดแมลงตัวห้ำและตัวเบียนให้เข้ามาในบริเวณแปลงนา เพื่อทำลายไข่ของเพลี้ยกระโดด

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่ จังหวัดสระแก้ว

วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว โดยได้เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนบ้านใหม่ทหารบกพัฒนา ตำบลแชร้อ อำเภอดงมะดะ นคร และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคลองตะเคียนชัย อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ทอดพระเนตรการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน และพระราชทานสิ่งของให้กับครูตำรวจตระเวนชายแดน ผู้แทนนักเรียนชาย - หญิง

ต่อมาเสด็จฯ ไปยังที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนา หมู่ที่ ๓ บ้านเหล่าอ้อย ตำบลโคกปี่ฆ้อง อำเภอเมือง และโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ ตำบลศาลาลำดวน อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ทอดพระเนตรการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียนกาสรกสิวิทย์

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จไปทรงปฏิบัติพระกรณียกิจในเขตพื้นที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จไปทรงเป็นประธานในพิธีเปิดสะพานคอนกรีตอัดแรงขนาดเล็ก บ้านแหลมลิ้น-บ้านเกาะแรด อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับไว้เป็นโครงการ

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามที่นายแพ่ง สุรวิตยานนท์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี ขอพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณในการก่อสร้างสะพานคอนกรีตอัดแรงขนาดเล็ก บ้านแหลมลิ้น – บ้านเกาะแรด ปัจจุบันสามารถช่วยเหลือประชากร จำนวน ๘๕ ครัวเรือน ๓๘๕ คน ดังนี้

๑. ทำให้มีเส้นทางเดินทางติดต่อระหว่างเกาะเรดกับบ้านแหลมสันสะดวกยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในช่วงฤดูมรสุมและช่วงน้ำลด

๒. ทำให้ราษฎรมีเส้นทางขนส่งผลิตภัณฑ์จากการประมงและสินค้าแปรรูปได้สะดวกมากยิ่งขึ้น อีกทั้งลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งทางเรือและย่นระยะเวลาในการขนส่ง ทำให้ผลผลิตไม่เน่าเสีย

๓. นักเรียนที่เรียนบ้านแหลมสันสามารถเดินทางไปโรงเรียนได้ทันและไม่ขาดเรียน ทำให้ผลการเรียนและสุขภาพจิตดีขึ้น

๔. เป็นเส้นทางรองรับอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นเนื่องด้วยสามารถอพยพประชาชนหรือขนส่งอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุได้ทันทั่วทั้งที่

๕. สามารถพัฒนาเกาะเรดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแหล่งรวมผลผลิตทางทะเล สินค้าแปรรูปและแหล่งสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่และใกล้เคียง

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
อัครราชกุมารี เสด็จไปทรงเปิดงานวันเกษตรแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๕๓ ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
จังหวัดนครศรีธรรมราช

วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จไปยังมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ทรงเปิดงาน

วันเกษตรแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๓ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และสำนักงาน กปร. จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๖-๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ภายใต้หัวข้อ

“เกษตรคือชีวิต เศรษฐกิจพอเพียงหล่อเลี้ยงพลโลก” เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๒ พรรษา และเผยแพร่พระราชกรณียกิจทางการเกษตร รวมทั้งเพื่อถ่ายทอดความรู้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเกษตรของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้แก่เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และประชาชนผู้สนใจ

ภายในงานประกอบด้วย นิทรรศการของ สำนักงาน กปร. นิทรรศการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นิทรรศการภูมิปัญญาท้องถิ่น และการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมอาชีพของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ การจัดแปลงสาธิตทางการเกษตร อาทิ นาข้าว พืชผลทางการเกษตร และการประกวดผลผลิตทางการเกษตรด้านพืชเศรษฐกิจ ผลไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ 🌿

๒๐ ปี

สถานสัมพันธ์ สองแผ่นดิน

■ สุวัฒน์ เทพอารักษ์*

*รองเลขาธิการ กปร.

ภาพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน เยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตลอด ๒๐ ปีที่ผ่านมา เป็นความ ตริึงตรา ตริึงใจ ของทั้งประชาชนไทย และประชาชนลาว ความผูกพันที่แน่นแฟ้น เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ ที่พระองค์ได้ เสด็จพระราชดำเนินเยือน สปป. ลาว และพระราชทานความช่วยเหลือ โรงเรียน วัฒนธรรมเด็กกำพร้า หลัก ๖๗ และ โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการ เกษตร ห้วยซอน-ห้วยซั่ว หลัก ๒๒ ซึ่ง ทั้ง ๒ โครงการฯ เป็นโครงการฯ ที่พระองค์ ใฝ่พระทัย ทรงแนะนำและติดตามการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเสมอมา

๑. พระราชทานเรือนนอน โครงการส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียน วัฒนธรรมชนเผ่าเด็กกำพร้า : จุดเริ่มต้น สานสัมพันธ์

เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๓๓ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม บรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนิน ไปทรงเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว อย่างเป็นทางการเป็น ครั้งแรก ในครั้งนั้นได้มีผู้มีจิตศรัทธา ทั้ง ชาวไทยและชาวลาวบริจาคทุนทรัพย์ โดยเสด็จพระราชกุศล เป็นเงินจำนวน ๑๒ ล้านบาทหรือประมาณ ๒ แสนบาท จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน

เงินดังกล่าวให้แก่เอกอัครราชทูตแห่ง ราชอาณาจักรไทย ประจำสปป.ลาว นำไป มอบให้ผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนธรรม เด็กกำพร้า หลัก ๖๗ เพื่อก่อสร้าง อาคารเรือนนอน ๑ หลัง เนื่องจาก ทรงทราบว่าโรงเรียน สำหรับเด็กกำพร้า และเด็กยากจนขาดที่พึ่งพาอาศัย และ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับประเทศไทย

แล้ว ยังมีพระราชประสงค์ที่จะพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียน
มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยนำแนวทางที่
ดำเนินการในประเทศไทย ในรูปแบบ
โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันมา
ประยุกต์ใช้

• **เสด็จพระราชดำเนินเป็น
ครั้งที่ ๒ : พระราชทานแนวทางการ
พัฒนาโรงเรียน**

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม
๒๕๓๕ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรง

เยือนสปป.ลาว เป็นครั้งที่ ๒ และเสด็จฯ
ไปทรงเยี่ยมโรงเรียนฯ เป็นครั้งแรก เพื่อ
พระราชทานหอพักและถังเก็บน้ำฝนให้แก่
โรงเรียนฯ อย่างเป็นทางการโดยพระราชทาน
ชื่อว่า **“หอพักสิรินธร”** ในโอกาสนี้ได้
พระราชทานแนวทางการดำเนินงานของ
โครงการฯ เพื่อพัฒนาโรงเรียนวัฒนธรรม
ชนเผ่าเด็กกำพร้า หลัก ๖๗ ให้มีลักษณะ
และรูปแบบการร่วมมือกันระหว่างคณะ
ทำงานฝ่ายไทย-ฝ่ายลาว โดยมีกิจกรรม
ที่สำคัญคือการส่งเสริมให้นักเรียนได้

บริโภคอาหารถูกต้องตามหลักโภชนาการ
เพื่อให้เด็กมีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์
ไม่ป่วยเป็นโรคต่าง ๆ มีความพร้อมที่จะ
รับการศึกษา รวมทั้งการพัฒนา การเรียน
การสอนของครู-อาจารย์ ให้มีคุณภาพ
ที่ดีขึ้น

และตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ในการเสด็จพระราชดำเนินเยือน สปป.ลาวในแต่ละครั้ง จะมีพระราชประสงค์ที่จะทรงเยี่ยม และทรงติดตามความก้าวหน้าของโครงการฯ อย่างสม่ำเสมอ และพระราชทานข้อแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้ดำเนินงานอย่างบูรณาการยิ่งขึ้นเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้น้อมนำไปสู่การปฏิบัติตามแนวทางที่ได้พระราชทานตลอดมา ดังนั้นทุกครั้งที่เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยม ก็จะได้รับรายงานจากผู้อำนวยการโรงเรียนฯ ว่ามีการพัฒนาที่ดีขึ้นเป็นลำดับตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทย ฝ่ายลาวและนักเรียนของโรงเรียนฯ ได้มีโอกาสเฝ้าฯ รับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รวมจำนวน ๑๒ ครั้ง

• โภชนาการ สุขภาพและคุณภาพการศึกษา : ผลสำเร็จของโครงการฯ

ตลอดระยะเวลา ๒๐ ปีของความร่วมมือไทย-ลาว และลาว-ไทย ได้ก่อให้เกิดผลสำเร็จที่ชัดเจน คือ

- ด้านโภชนาการและสุขภาพอนามัย : โรคต่าง ๆ ที่เคยพบว่ามีสัดส่วนสูงในเด็กนักเรียนได้ลดลง

จนไม่เป็นปัญหาและอุปสรรคอีกต่อไปแล้ว เช่น โรคพยาธิ โรคผิวหนัง ภาวะคอพอก ฟันผุ นอกจากนี้การเจริญเติบโตของนักเรียนในด้านน้ำหนักและส่วนสูงดีขึ้นมาก

- ด้านคุณภาพการศึกษา ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ได้พระราชทานสิ่งของ อุปกรณ์การศึกษา
ที่จำเป็นต่าง ๆ อาทิ หนังสือ คู่มือ แผน
การสอน อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์กีฬา
เสื้อผ้า ขนม ของเด็กเล่น ตลอดจนยา
พระราชทาน รวมทั้งมีการพัฒนาและ
เพิ่มพูนความรู้ให้ครู อาจารย์ ได้มีโอกาส
มาทัศนศึกษาในประเทศไทย การจัด
การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จึงส่งผล
ให้คุณภาพการศึกษาของนักเรียนประสบ
ผลสำเร็จเป็นอย่างดี ในปีที่ผ่านมา นักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และปีที่ ๖ สามารถ
สอบได้ ๑๐๐% และสอบเข้าเรียนต่อ
ในระดับมหาวิทยาลัยได้เป็นจำนวนมาก

- ด้านโครงสร้างพื้นฐานที่
จำเป็น เช่น อาคารนอน อาคารเรียน
โรงอาหาร ถังบรรจุน้ำฝน บ่อน้ำบาดาล
ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาจนกระทั่ง
สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกสุขอนามัย

- ด้านอาหารกลางวัน เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ทำให้นักเรียนมีอาหารกลางวัน บริโภคตลอดทั้งปี และยังได้นำความรู้ กลับไปดำเนินการในบ้านของตนเองด้วย

สำหรับในปี ๒๕๕๓ การพัฒนา โรงเรียนวัฒนธรรมเด็กกำพร้า หลัก ๖๗ ยังดำเนินการต่อเนื่องต่อไป โดยครู อาจารย์ และนักเรียน ร่วมมือกันดำเนินงานด้วยตนเอง ส่วนคณะทำงานฝ่ายไทยจะเป็น ฝ่ายสนับสนุน โดยจะไปร่วมประชุมหารือ และสนับสนุนการดำเนินงานในบางเรื่องที่เป็น จำเป็น หรือเป็นเรื่องที่ริเริ่มขึ้นใหม่เท่านั้น

๒. โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั่ว : ศูนย์พัฒนาพระราชทาน

โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั่ว เป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่งที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนและทรงติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเสมอมา

ซึ่งโครงการฯ นี้เกิดขึ้นจากการที่ ฯพณฯ นายโกสอน พมวิทาน ประธานประเทศ สปป.ลาว ได้กราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานความช่วยเหลือจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการจัดตั้งโครงการพัฒนาชนบทขึ้นแห่งหนึ่ง เพื่อเป็นแบบอย่าง และสถานที่ที่จะถ่ายทอดความรู้ วิชาการ และประสบการณ์จริงให้แก่ชาวบ้านตลอดจน นักพัฒนาชนบททั้งหลาย โดยให้มีลักษณะเช่นเดียวกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระราชดำริ ให้จัดตั้งศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตร ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยให้มีลักษณะเช่นเดียวกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ประสบผลสำเร็จแล้วใน

ประเทศไทย โดยเฉพาะศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร ซึ่งจะมีภูมิประเทศ ภูมิอากาศและวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกับ สปป.ลาว ที่จะได้นำผลงานการศึกษา ทดลองที่ประสบผลสำเร็จแล้ว ไปถ่ายทอด ให้กับเกษตรกรชาวลาวได้ทันที

โครงสร้างพื้นฐานและความรู้ด้านการเกษตร : ความช่วยเหลือที่พระราชทาน

ในการดำเนินงานได้คำนึงถึง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและด้าน องค์ความรู้ ด้านการเกษตร ที่สอดคล้อง กับวิถีชีวิตของเกษตรกรชาวลาวเป็น สำคัญ คือ

- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ระบบสาธารณูปโภค อาทิ ไฟฟ้า ประปา เส้นทางคมนาคม อาคารที่ทำการ อาคารฝึกอบรม หอพัก คอกสัตว์ บ่อเลี้ยงปลา ซึ่งได้ดำเนินการก่อสร้าง แล้วเสร็จและใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง
- การพัฒนาแหล่งน้ำ ได้ดำเนินการ ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยซอน เก็บกักน้ำ

ได้ ๒ ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่ได้ ๒,๕๐๐ ไร่ ทำให้เกษตรกรสามารถทำนาได้ปีละ ๒ ครั้ง และผลิตผลเพิ่มขึ้นจาก ๓๒ ถึงต่อไร่เป็น ๕๐ ถึงต่อไร่ นอกจากนี้ยังมีการขุดสระน้ำให้ราษฎรจำนวน ๒๒๕ สระ และก่อสร้างฝายห้วยข้าว เพื่อส่งเสริมการเพาะปลูกเพิ่มขึ้นอีก ๕๐๐ ไร่

- การพัฒนาที่ดิน ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ การอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยใช้หญ้าแฝก เป็นต้น

- องค์ความรู้ด้านวิชาการ ได้พัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ และส่งเสริมผลิตข้าวอินทรีย์ ทำให้สามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ย จาก ๑,๕๐๐ บาทต่อไร่ เหลือเพียง ๕๐๐ บาทต่อไร่ ในขณะที่ผลผลิตข้าวก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี เช่นเดียวกับการส่งเสริมเทคโนโลยีการปลูกผัก ทำให้เกษตรกรชาวลาวสามารถลดการใช้สารเคมี และเป็นผักปลอดสารพิษที่ประชาชนนิยมมากขึ้น

- ด้านปศุสัตว์ ส่งเสริมการเลี้ยงเปิดเทศ ซึ่งประชาชนชาวลาวนิยมบริโภคกันมาก ต้นทุนการเลี้ยงตัวละ ๓๒,๕๐๐ กีบ

ขายได้ตัวละ ๔๙,๐๐๐ กีบ มีกำไรตัวละ ๑๖,๙๐๐ กีบ ศูนย์ฯ แห่งนี้ สามารถผลิต ลูกเปิดเทคโนโลยีปีละกว่า ๑๐,๐๐๐ ตัว นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมการเลี้ยงสุกร พันธุ์ดี และการปรับปรุงพันธุ์โคพื้นเมือง ด้วย

- ด้านประมง ศูนย์ฯ สามารถผลิตปลาได้ปีละกว่า ๒.๕ ล้านตัวต่อปี และได้นำไปส่งเสริม แจกจ่าย รวมทั้งจำหน่ายให้แก่เกษตรกร เพื่อนำไปเลี้ยงในบ้านของตนเองด้วย

**การขยายผล: ภารกิจที่สำคัญ
ของศูนย์ฯ ทั่วยชน-ทั่วยชั้ว**

คณะทำงานฝ่ายลาว: ไทย ได้
ประชุมหารือกันอย่างเอาใจจริงเอาใจจ้งว่า
จะทำให้กิจกรรมภายในศูนย์ฯ ส่งต่อไป

ยังบ้านของเกษตรกรได้อย่างไร จากความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในการเร่งดำเนินการในด้านการขยายผลในทุกรูปแบบ อาทิ การจัดแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อให้เกษตรกรชาวลาวที่ไม่มีที่ทำกินเข้ามาเรียนรู้และเก็บเกี่ยวผลผลิต ซึ่งประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมาก เกษตรกรในโครงการฯ ใช้เวลาเพียง ๓ ปี สามารถเก็บเงินไปซื้อที่ดินทำการเกษตรของตัวเอง รวมทั้งเป็นอาจารย์ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ด้วย นอกจากนี้ยังมีรูปแบบของการจัดตั้งหมู่บ้านเป้าหมาย ๙ หมู่บ้าน ที่ได้ให้โอกาสเกษตรกรเข้ามาเรียนรู้ อบรม และนำความรู้ไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง มีนักเรียน นักศึกษาเข้ามาฝึกงานในศูนย์ฯ ถึงปีละประมาณ ๑๐๐ คน

การขยายผลในระยะแรกที่มุ่งกลุ่มเป้าหมายไปยังเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา ในเขตกำแพงนครเวียงจันทน์ และบริเวณใกล้เคียง ในระยะต่อมาได้มีเป้าหมายขยายผลไปยังเจ้าหน้าที่ และเกษตรกรทั่วประเทศ โดยนำเจ้าหน้าที่แผนกกิจกรรมและป่าไม้ทั้ง ๑๗ แขวงมาฝึกอบรมและศึกษาดูงานในศูนย์ฯ

แห่งนี้ และนำไปขยายผลให้เกษตรกรทั่วประเทศ สปป.ลาว สำหรับในปี ๒๕๕๓ คณะทำงานฯ ยังได้จัดการฝึกอบรมสัญจรไปยังแขวงต่างๆ จำนวน ๓ ครั้ง โดยเมื่อวันที่ ๕-๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ **นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. และนายสุวัฒน์ เทพอาร์ักษ์ รองเลขาธิการ กปร.** ได้เดินทางไปเป็นประธานเปิดและบรรยายพิเศษในโครงการฝึกอบรมสัญจร ครั้งที่ ๑ ณ แขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว ซึ่งจัดโดยศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตร

ห้วยซอน-ห้วยซั่ว (หลัก ๒๒) โดยมี **ท่านอัครวิทย์ สหวาดโสภารัต ผอ.ศูนย์ค้นคว้ากิจกรรมและป่าไม้ภาคเหนือ พร้อมคณะ** ให้การต้อนรับและเข้าร่วมด้วย

การอบรมดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่จากแขวงต่างๆ และเจ้าหน้าที่ สปป.ลาว-ไทย ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประมาณ ๗๐ คน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ระหว่างนักวิชาการ และผู้เข้ารับการอบรม พร้อมทั้งมีการนำผลสำเร็จด้านการพัฒนาการเกษตรและ

เทคโนโลยีด้านการเกษตรของศูนย์ฯ ขยายผลไปสู่เกษตรกรแขนงต่างๆ ใน สปป.ลาว โดยสำนักงาน กปร. ได้ให้การสนับสนุนโครงการ และงบประมาณ จากนั้นได้ดำเนินการที่แขวงสะหวันนะเขต เมื่อวันที่ ๒๓ - ๒๔ กันยายน ๒๕๕๓ โดยนายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ได้เดินทางไปเป็นประธานในพิธีเปิดการฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมสัจจกร ครั้งที่ ๒ ซึ่งเป็นโครงการนำร่องขยายผลสำเร็จของงานวิชาการด้านการเกษตรของโครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั่ว (หลัก ๒๒) ไปสู่เจ้าหน้าที่กสิกรรมจากแขวงต่างๆ ใน สปป. ลาว โดยมีท่านวิไลสุก เคนนะวง หัวหน้าแผนกสิกรรมและป่าไม้ แขวง

สะหวันนะเขตให้การต้อนรับและกล่าวรายงาน โดยนายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. บรรยายพิเศษเกี่ยวกับความเป็นมาโครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั่ว (หลัก๒๒) และผลสำเร็จของโครงการฯ ที่สามารถนำไปขยายผลสู่เกษตรกร สปป.ลาว ซึ่ง นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. ได้ร่วมเสวนาแนวทางการดำเนินงานขยายผลสู่แขวงสะหวันนะเขต

ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมฯ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่กสิกรรมเมือง (เกษตรอำเภอ) จาก ๑๕ เมือง ของแขวงสะหวันนะเขต จำนวน ๔๐ คน โดยจัดให้มีเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างนักวิชาการวิทยากรผู้บรรยาย

และผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมในข้อคำถามการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเกษตร ซึ่งเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่เจ้าหน้าที่กสิกรรมของแขวงยังไม่เคยนำมาใช้ปฏิบัติใน สปป.ลาว และสุดท้ายดำเนินการที่แขวงบอลิคำไซ ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ โดยนายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. เป็นประธานในพิธีเปิดการฝึกอบรมสัจจกร ครั้งที่ ๓ และบรรยายพิเศษ ณ แผนกสิกรรมและป่าไม้แขวงบอลิคำไซ เพื่อถ่ายทอดเทคนิคสิกรรมและขยายผลสำเร็จของงานวิชาการด้านการเกษตร

ของโครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั่ว (หลัก ๒๒) ไปสู่เจ้าหน้าที่กิจกรรมจากแขวงต่างๆ ในสปป.ลาว โดยมี**ท่านสมสงวน สุวันนะชาต รองหัวหน้าแผนกกิจกรรมและป่าไม้แขวงบอลิคำไซ** กล่าวต้อนรับ และนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการกปร. ท่านอนุฉม ตุนาลม ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั่ว (หลัก ๒๒) ร่วมเสวนาแนวทางการดำเนินงานขยายผลสู่แขวงบอลิคำไซ ส่วนในปีต่อไป ก็ จะขยายผลไปยังแขวงอื่นๆ ที่มีความต้องการให้กว้างขวางและทั่วถึงมากที่สุด

• บทสรุป : ศูนย์พัฒนาและบริการที่มีประสิทธิภาพ

ศูนย์ฯ แห่งนี้ เป็นศูนย์กลางองค์ความรู้ ที่มีความพร้อมทั้งความรู้ ความสำเร็จ โครงสร้างพื้นฐาน และอาคารสถานที่ วิทยากรที่สั่งสมประสบการณ์ และความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรชาวลาว เจ้าหน้าที่ นักเรียน

นักศึกษา ที่ต้องการเข้ามาหาความรู้ เพื่อนำความรู้เหล่านี้ไปขยายผลสู่เกษตรกรชาวลาวทั่วประเทศต่อไป สมดังความปรารถนาของ ฯพณฯ โสสอน พรหมวิทาน ที่จะได้เห็นศูนย์ฯ แห่งนี้ “เป็นแบบอย่างและสถานที่ที่จะถ่ายทอดความรู้ วิชาการ และประสบการณ์จริงให้แก่ชาวบ้านตลอดจนนักพัฒนาชนบททั้งหลาย

ให้มีลักษณะเช่นเดียวกับ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” อย่างยั่งยืนตลอดไป

ตลอดระยะเวลา ๒๐ ปีที่ผ่านมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยือนสปป.ลาว ได้ทรงงานที่จะช่วยเหลือประชาชนชาวลาว ทั้งในด้านการศึกษา และการ

ส่งเสริมอาชีพ อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้
เยาวชนและประชาชนชาวลาวได้รับการพัฒนา
สามารถยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจ
และคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นอย่างชัดเจน
และนับวันการดำเนินการก็ขยายผลกว้าง
ขวางออกไปตามลำดับ สมดังพระราช
ดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ
โรงแรมล้านช้าง กำแพงนครเวียงจันทน์
เมื่อวันเสาร์ที่ ๙ เมษายน ๒๕๓๗ ใน
โอกาสที่ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือน
สปป.ลาว อย่างเป็นทางการความตอน
หนึ่งว่า

**“...การทำโครงการดังที่ได้กล่าวไว้ ก็เพื่อที่จะให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข พุดถึงประชาชนอย่างนี้ไม่ได้พูดว่า
ประชาชนไทยหรือลาว เพราะว่าถ้าประชาชนที่ไหนก็ตาม ประเทศไหนก็ตาม มีความอยู่เย็นเป็นสุข สันติสุขหรือความสงบก็
จะเกิดขึ้น ไม่เจาะจงว่าประเทศไทยหรือประเทศลาว ถ้าหากว่าประชาชนในประเทศใดมีความสุขมีความอยู่เย็นเป็นสุข คือ มี
ความเป็นอยู่ที่สบาย ก็หมายความว่าประเทศนั้นมีความมั่นคง...”** 🌸

พระบารมีปกเกล้า ชาวชุมชนพร้อมใจกัน

■ รุ่งรัตน์ วงศ์จู*

*เจ้าหน้าที่กลุ่มประสานงานโครงการพื้นที่ภาคใต้ สำนักงาน กปร.

แนวที่สูงมาทางด้านตะวันออกเป็นที่ราบตอนกลางซึ่งมีลักษณะเป็นที่ราบลูกคลื่นและที่ราบลุ่ม จากสภาพภูมิประเทศที่ตั้งของตัวเมืองชุมพร อยู่ในที่ราบลุ่มสองฝั่งคลองท่าตะเภา ซึ่งคลองท่าตะเภาเป็นแม่น้ำสายหลักของเมืองชุมพร มีความลาดชันมาก มีต้นน้ำอยู่ที่ตำบลนากระตาม มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ ๒ สาย คือ คลองท่าชะ ดันน้ำเกิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และคลองรับร้อ ดันน้ำเกิดจากเทือกเขาตะนาวศรี เขตแดนไทย-พม่า อำเภอท่าชะ จังหวัดชุมพร ไหลมารวมกันที่ตำบลนากระตาม อำเภอท่าชะ จังหวัดชุมพร เมื่อเกิดฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน ทำให้ปริมาณน้ำที่เกิดขึ้นแบบน้ำป่าไหลมากในลุ่มน้ำท่าชะหรือลุ่มน้ำรับร้อลำน้ำใดลำน้ำหนึ่งก็ตาม จากปริมาณน้ำที่ไหลผ่านแม่น้ำท่าตะเภาที่มีปริมาณมากเกินความจุของคลองมากทำให้ล้นตลิ่ง และเกิดสภาวะน้ำท่วมตัวเมืองชุมพรเป็นประจำทุกปี

ดังนั้น **“น้ำท่วม”** จึงเป็นสิ่งที่คนชุมพรคุ้นเคยและมองผ่านที่จะหาแนวทางหรือเตรียมมาตรการในการป้องกันในสภาวะที่เหตุการณ์จะรุนแรงหรือยิ่งใหญ่กว่าที่เคยเป็น แต่เหตุการณ์ที่ทุกคนไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น นั่นคือ **“มหาวัตภัยได้ฝุ่นเเก้”** ระหว่างวันที่ ๒ – ๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ และ **พายุโซนร้อน “ซีต้า”** ระหว่างวันที่ ๒๐ – ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๐ ซึ่งทำให้ประชาชนสูญเสียชีวิตกว่า ๒๘ คน และสูญเสียทรัพย์สินรวมมูลค่าความเสียหายกว่า ๒,๑๑๐ ล้านบาท โดยอุทกภัยครั้งนี้เกิดขึ้นจากข้อจำกัดของลักษณะภูมิประเทศด้านทิศตะวันตกและตะวันตกเฉียงเหนือจดภูเขาสูง เมื่อมีฝนตกที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าชะ และอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง น้ำจะไหลจากบริเวณดังกล่าวผ่านพื้นที่บริเวณตัวเมืองชุมพรก่อนไหลลงสู่อ่าวไทย จึงทำให้เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ในเขตตัวเมืองชุมพร

การดำเนินชีวิตอยู่บนโลกกลมๆ ไบเล็ก ๆ ไบนี้ คงไม่ใช่ชีวิตที่โรยด้วยกลีบกุหลาบและราบรื่นอยู่ตลอดเวลา แต่ชีวิตอาจจะต้องเผชิญกับปัญหาและต้องต่อสู้กับสภาวะที่อาจทำให้วิถีชีวิตของเราเกิดการเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนไปไม่เหมือนเดิม แต่ถึงกระนั้น เราก็ยังคงต่อสู้และหาแนวทางเพื่อมาขจัดปัญหาต่างๆ เหล่านั้นให้สูญสิ้นไป ดังเช่น เหตุการณ์สำคัญที่เคยเกิดขึ้นกับจังหวัดชุมพร

จังหวัดชุมพร เป็นจังหวัดตอนบนสุดของภาคใต้ มีเนื้อที่ทั้งหมด ๓,๗๕ ล้านไร่ หรือ ๖,๐๑๐.๘๔๙ ตารางกิโลเมตร ซึ่งถือว่ามียพื้นที่มากเป็นอันดับ ๔ ของภาคใต้ อีกทั้ง มีรูปพื้นที่เรียวยาวตามแนวเหนือ-ใต้ มีความยาว ประมาณ ๒๒๒ กิโลเมตร สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะใหญ่ๆ คือ พื้นที่ราบตอนกลาง พื้นที่ราบชายฝั่งทะเล และพื้นที่ทางทิศตะวันตก เป็นที่สูงและภูเขาทิวเขาที่สำคัญ คือ ทิวเขาตะนาวศรีซึ่งเป็นพรมแดนทางธรรมชาติระหว่างประเทศ ถัดจาก

อุทกภัยที่เกิดขึ้นทำให้บ้านเรือนราษฎร และอาคาร
หน่วยงานราชการต่างๆ ไม่ว่าจะหน่วยงานทหาร ตำรวจ
โรงพยาบาลจังหวัดชุมพร และแม้กระทั่งสถานีรถไฟก็ถูกน้ำท่วม
จนหมดสิ้น ซึ่งภาพความเสียหายที่เกิดขึ้นยังคงฝังลึกอยู่ใน
ใจของคนชุมพรตลอดมา

เมื่อพูดถึงความทุกข์ยากลำบากของพสกนิกรได้เบื้อง
พระยุคลบาท เราจะรับรู้และฝังลึกในจิตสำนึกเสมอมาว่า
ความทุกข์เหล่านั้น มิเคยได้ถูกละเลยหรือถูกทอดทิ้งจาก
องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของปวงชนชาวไทย พระองค์
จะทรงห่วงใยพสกนิกรทุกหมู่เหล่าอยู่ทุกคราไป อุทกภัยที่เกิดขึ้น
กับคนชุมพรก็เฉกเช่นเดียวกัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงให้ความสำคัญและพระราชทานแนวทางการให้ความ
ช่วยเหลือราษฎร ในรูปแบบและวิธีการที่หน่วยงานราชการที่
มีหน้าที่หลักยังคงคิดไม่ทันเท่าพระอัจฉริยภาพของพระองค์
ดังคำปาฐกถาของ **นายสวัสดิ์ วัฒนายากร** องคมนตรี เมื่อ
วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๓ ในครั้งที่**เป็นประธานเปิด
การประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ครั้งที่ ๖ ประจำปี ๒๕๕๓** (พื้นที่ภาคใต้ตอนบน) ซึ่งจัดขึ้น
โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ณ โรงแรม
ทวินโลดส์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กล่าวว่

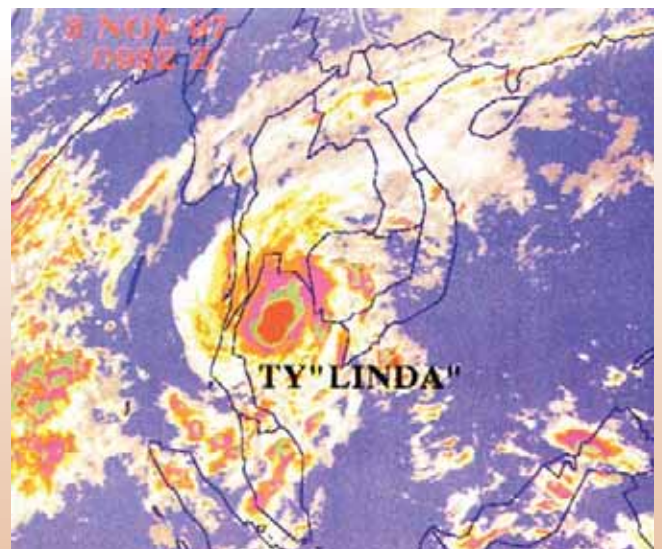

“...ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ช่วงที่พายุเกย์และพายุซิดาร์ถล่ม
เข้าชุมพร ช่วงนั้นชุมพรโดนพายุเข้าเต็มที่ บางแห่งน้ำสูงเกือบ
๒ เมตร โรงพยาบาลและเครื่องมือเครื่องมือเสียหายเป็น
จำนวนมาก ต่อมา จึงมีรับสั่งผ่านมาจากราชองครักษ์
พลเอกเทียนชัย จันทูดา ว่าให้เร่งรัดขุดคลองหัววัง – พนังดัก
ที่ค้างอยู่ ๑,๔๖๐ เมตร ให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน ซึ่งตอนนั้น
คุณปราโมทย์ (คุณปราโมทย์ ไม้กลัด) มาเป็นอธิบดี
กรมชลประทานได้ ๒-๓ วัน นั่งอยู่ข้างผม กังงัน ปัญหาเรื่อง
ผู้รับเหมาที่จะทำงาน เพราะฉะนั้น ทางเดียวที่จะทำได้คือว่า
ระดมเครื่องจักรกลที่มีไปทำเองและสั่งผู้รับเหมาหยุดงาน
ที่นี้ก็เงินก็ไม่มีทำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็รับสั่ง

ให้มูลนิธิชัยพัฒนาออกไปก่อน ๑๘ ล้านบาท จากนั้น
กรมชลประทานก็ขุดคลองเสร็จและสามารถใช้ระบายน้ำได้
ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เป็นต้นมา ประมาณ
๑ เดือนพอดี และต่อมา เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๐
พายุลินดาเข้ามาถล่มชุมพรอีกครั้ง ตอนนั้นกลับไปคิดที่พระองค์
มีพระราชดำริให้สร้างให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน ก็คิดว่า คงไม่มี
พายุเข้ามาอีกแล้ว ตอนนั้นก็โดนเต็มที่แล้ว แต่จริงๆ พายุ
ยังก่อตัวอยู่ในมหาสมุทรและพระองค์ทรงทราบ จึงมีรับสั่ง
ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน ปรากฏว่าพายุเข้าภายใน ๓๒ วัน
เป็นที่น่าอัศจรรย์ และสามารถช่วยให้ชุมพรรอดอุทกภัย...”

นอกจากนายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี ได้กล่าวถึง
พระราชกรณียกิจข้างต้นแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ยังได้พระราชทานแนวทางการให้ความช่วยเหลือราษฎรจังหวัด
ชุมพรอีกหลายครั้ง เช่น เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ ณ
ศาลาดุสิตดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต ได้พระราชทาน
พระราชดำริสแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ความว่า

**“...เมื่อพายุลินดาเข้า ที่แรกนึกว่าจะเข้าชุมพร ทาง
กรมอุตุนิยมวิทยา ได้แจ้งว่า จะเข้าแถวชุมพร แต่ว่าความจริงนึกว่า
จะเลยชุมพรขึ้นมาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดเพชรบุรี
เช่นนั้นก็ทำให้ชุมพรโดนกำลังแรงที่สุดของพายุ แม้กระนั้น
โดยที่คลองท่าตะเภา เขาเรียกว่าคลอง คือลำน้ำที่ผ่านเมืองชุมพร
มีต้นน้ำขึ้นไปถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ก็เข้าใจว่าน้ำจะลงมามาก
ถึงเวลาพายุลินดาเข้า ฝนก็ลงตลอดแถวตั้งแต่เหนือของชุมพร
ไปถึงเพชรบุรีน้ำก็จะท่วม แต่โดยที่ได้ระบายน้ำออกจากหนองใหญ่
ลงคลองที่ขุดทะเลตามหน้าที่ของหนองใหญ่ ในฐานะเป็นแก้มลิง
ลงท้ายตัวเมืองชุมพรและชนบทข้าง ๆ ชุมพร น้ำจึงไม่ท่วม แม้มี
พายุมาอย่างหนัก จึงเป็นชัยชนะที่ใหญ่หลวงของมูลนิธิชัยพัฒนา
มูลนิธิชัยพัฒนาจึงมีผลงานสมชื่อ...”**

จากแนวพระราชดำริและพระมหากรุณาธิคุณที่ได้พระราชทานให้แก่ราษฎรชาวมุขมพร จึงทำให้เกิด **“โครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพรตามแนวพระราชดำริ”** ที่สามารถเข้ามาช่วยขจัดทุกข์บำรุงสุขให้กับคนชุมพรได้พ้นจากภัยธรรมชาติต่างๆ ที่ร่ายล้อมอยู่บริเวณโดยรอบจังหวัดชุมพร ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการสนองพระราชดำริโดยเร่งด่วนเพื่อให้โครงการฯ ก่อเกิดประโยชน์แก่ราษฎรในพื้นที่อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเมืองชุมพรจะใช้การดำเนินการอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการขุดคลองระบายน้ำหัววัง – พนังตัก และการดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริ เพื่อเป็นที่สำหรับรับน้ำจากคลองท่าแฉะมาเก็บไว้ก่อนที่จะไหลลงสู่คลองท่าตะเภา และเมื่อมีปริมาณมากก็จะค่อยๆ ระบายลงสู่คลองหัววัง – พนังตัก เพื่อระบายออกสู่ทะเล นอกจากนี้ ยังใช้เป็นพื้นที่สำหรับเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งอีกด้วย

ซึ่งผลของการดำเนินโครงการฯ ทำให้จังหวัดชุมพรไม่ต้องเผชิญกับสภาพน้ำท่วมขังในเขตตัวเมือง ทุกครั้งที่ม

ฝนตกหนักหรือมีมรสุมพัดผ่าน ปริมาณน้ำที่เกิดขึ้นจะถูกส่งต่อเข้าสู่ระบบชลประทานที่ก่อสร้างเตรียมพร้อมรองรับปริมาณน้ำดังกล่าวไว้แล้ว ทำให้บ้านเรือนราษฎรและผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ ไม่ได้รับความเสียหาย และไม่ต้องหยุดชะงักกับมหันตภัยที่ไม่อาจคาดคะเนความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นได้

จากพระมหากรุณาและพระเมตตาที่พระราชทานให้แก่คนชาวมุขมพร ทำให้ทุกวันนี้ ชาวมุขมพรได้รอดพ้นจากความทุกข์ยากต่างๆ และมีโอกาสที่จะพลิกวิกฤตที่เกิดขึ้นให้เป็นโอกาสในการพัฒนาจังหวัดให้กลายเป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นพายุพัดพายุแล่น ภัยธรรมชาติ ภูเขาถล่ม ภูเขาถล่ม และอนุสรณ์สถานของพลเรือเอกพระบรมวงศ์เธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ซึ่งสถานที่เหล่านี้เคยได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมมาแล้วทั้งสิ้น แต่กลับฟื้นคืนสุขได้ ด้วยน้ำพระทัยขององค์พ่อหลวงของปวงชนชาวไทย

“...เรื่องฝนเทียมนี้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๘ แต่ยังไม่ได้อะไรมากมาย เพราะว่าไปภาคอีสานตอนนั้นหน้าแล้งเดือนพฤศจิกายน ที่ไปมีเมฆมากก็เลย มีความคิด ๒ อย่างต้องทำ Check dam ... ตอนนั้นเกิดความคิดจากนครพนมผ่านสกลนครข้ามไปกาฬสินธุ์ลงไปสหัสขันธ์ เดียวนี้เป็นอำเภอสมเด็จ... ไปจอดรถที่นั่นเยี่ยมราษฎรมันแล้งมีฝุ่น...”

“...แต่มาเจอคู่มือทำ มีเมฆ ทำไม มีเมฆอย่างนี้ ทำไมจะดึงเมฆนี้ให้ลงมาได้ ก็เคยได้ยินเรื่องทำฝน ก็มาปรารภกับคุณเทพฤทธิ์ ฝนทำได้มีหนังสือ เคยอ่านหนังสือทำได้...”

(พระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๒๙)

*เจ้าหน้าที่กลุ่มประสานงานโครงการพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงาน กปร.

ฝนหลวง: น้ำพระทัยจากฟ้าสู่ปวงประชา

■ วรรณดี จุฑานนท์*

“... เทคนิคการจัดเมฆออกจากยอดเขาและการเลี้ยงเมฆให้อ้วนต้องเรียนรู้เทคนิคการนำเมฆออกจากเทือกเขาและยอดเขาสูง ซึ่งเป็นเสมือนโรงงานสร้างเมฆตามธรรมชาติ โดยไม่ทำให้เมฆเหล่านั้นสลายตัวเสียก่อนเพราะทำให้เกิดฝนน้อยลง ...”

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ได้กล่าวถึงโครงการฝนหลวงไว้ เมื่อครั้งไปเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๘ ใน

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (๑๐ จังหวัด) เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ โรงแรมพูลแมนขอนแก่นราชาฮิลล์ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ความว่า

ฝนหลวงนี้สามารถจะกล่าวได้ว่าถือกำเนิดจากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ เยี่ยมเยียนราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือช่วงเดือนพฤศจิกายนตอนเที่ยงหยุดประทับที่ภูพาน พอลงไปสี่แยกอันแรก

เรียกว่า “สี่แยกสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” เดิมเรียกว่า “สี่แยกหนองแขวง” ตอนนั้นสภาพแห้งแล้งมาก มีราษฎรรอเฝ้าฯ รับเสด็จ ทรงมีพระราชปฏิสันฐานกับราษฎรว่า “ข้าวตายเพราะฝนแล้งใช่ไหม”

ราษฎรตอบไม่ใช่พระพุทธเจ้าคะ มีน้ำท่วมเมื่อต้นฤดูฝน

จากนั้นทรงเริ่มมีแรงดลพระราชหฤทัยว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีทั้งน้ำแล้งและน้ำท่วมในปีเดียวกัน ทำให้มีพระราชดำริที่จะทำฝายต้นน้ำเป็นระยะจากเทือกเขาภูพานลงมา ซึ่งเป็นแนวคิดในการสร้างเขื่อนขนาด เล็ก ซึ่งต่อมาเรียกว่า “ฝายต้นน้ำ” หรือ “ฝายแม่ว” ขณะเดียวกันได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ รวมทั้งการขุดสระในนา

ที่ลุ่ม มีสระเก็บกักน้ำไว้ ต่อมาได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับ**แก้มลิง** คือ การก่อสร้างสระเก็บน้ำเล็กๆ ในนาสำหรับฝนหลวงนี้ถือว่า สี่แยกสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือสี่แยกหนองแขวง อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นจุดดลพระราชหฤทัยที่สำคัญ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จฯ เยี่ยมเยียนราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยเป็นครั้งแรก ระหว่างวันที่ ๑๒-๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๘ ได้ทรงตระหนักถึงความทุกข์ยากของราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ ได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากฝนแล้ง ไม่ตกต้องตามฤดูกาล ดังนั้น

ในปี ๒๔๙๙ ได้พระราชทานพระราชดำริ
ให้ ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุล ไป
ค้นคว้าเรื่องการทำฝนเทียม โดยให้ทำเป็น
โครงการพิเศษส่วนพระองค์

ต่อมาในปี ๒๕๑๒ กระทรวง
 เกษตรและสหกรณ์ได้ตั้งคณะปฏิบัติการ

ฝนหลวงขึ้น และได้ทำการทดลองทำฝนหลวง
 ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๒
 เหนือบริเวณวนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
 จากนั้นในปี ๒๕๑๔ เกิดภาวะฝนแล้ง
 รุนแรง จึงได้มีการทดลองทำฝนหลวง
 เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำให้เขื่อนอุบลรัตน์
 และเขื่อนภูมิพล ทำให้มีการพัฒนากรรมวิธี
 การทำฝนหลวงต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

สำหรับวิธีการโดยย่อของการทำฝนหลวง ได้แก่ การใช้เครื่องบินบรรทุกสารเคมีฝนหลวงไปโปรยใส่ก้อนเมฆในบริเวณที่ต้องการให้ฝนตก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงกำหนดขั้นตอนของกรรมวิธีการทำฝนหลวงให้เข้าใจง่าย ดังนี้

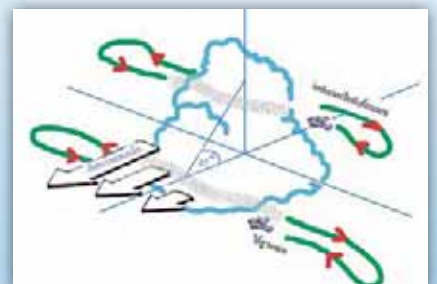
๑. ก่อทวน เป็นขั้นตอนที่เมฆธรรมชาติเริ่มก่อตัวทางแนวดิ่ง ในขั้นตอนนี้จะใช้สารเคมีไปกระตุ้นให้มวลอากาศเกิด

ลอยตัวสูงขึ้นสู่เบื้องบน เพื่อให้เกิดกระบวนการชักนำไอน้ำหรือความชื้นเข้าสู่ระบบการเกิดเมฆ

๒. เลี้ยงให้อ้วน เป็นขั้นตอนที่เมฆกำลังก่อตัวเจริญเติบโตซึ่งเป็นระยะที่สำคัญมาก เพราะจะต้องไปเพิ่มพลังงานให้แก่ Updraft ให้อ้วนนานออกไป เพื่อตัดสินใจว่าจะโปรยสารเคมีฝนหลวงชนิดใด ณ ที่ใดของกลุ่มก้อนเมฆและในอัตราเท่าใดจึงจะเหมาะสม

๓. โจมตี เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกรรมวิธี เมฆ หรือกลุ่มเมฆฝนมีความหนาแน่นมากพอที่จะตกเป็นฝนได้ ภายในกลุ่มเมฆมีเม็ดน้ำขนาดใหญ่มากมาย ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญจะต้องอาศัยประสบการณ์มาก จะต้องพิจารณาจุดมุ่งหมายของการทำฝนหลวง ซึ่งมีอยู่ ๒ ประเด็น ได้แก่ เพื่อเพิ่มปริมาณฝนตก หรือเพื่อให้เกิดการกระจายการตกของฝน

ซึ่งในปัจจุบันเกิดผลเป็นที่แน่ชัดว่า **ฝนหลวง** อยู่ในวิสัยที่จะให้ความช่วยเหลือราษฎรผู้ที่เดือดร้อนได้จริง แนวพระราชดำรินี้ ราษฎรเรียกกันติดปากว่า **“ฝนหลวงพระราชทาน”**

ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำฝนหลวงนี้ก็เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงที่เกิดภาวะฝนแล้งหรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อผลผลิตด้านการเกษตรของราษฎร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปีที่เกิดวิกฤตขาดแคลนน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความต้องการน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค

บริโภค และทำการเกษตรเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ เนื่องจากดินในภูมิภาคนี้ เป็นดินปนทราย ไม่อุ้มน้ำ ดังนั้น จึงเป็นที่มาของแนวพระราชดำริเรื่องฝนหลวง เพื่อช่วยเหลือราษฎรในภูมิภาคนี้ให้ มีน้ำกินน้ำใช้ อุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ดังนั้น ปฏิบัติการฝนหลวงพระราชทาน จึงได้ทวีจำนวนมากขึ้นตามลำดับ ทำให้ปัจจุบันสามารถให้ความช่วยเหลือราษฎรได้อย่างกว้างขวาง รัฐบาลจึงได้ตราพระราชกฤษฎีกาก่อตั้งสำนักงานปฏิบัติการฝนหลวงขึ้นในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๑๘ ทั้งนี้ เพื่อเป็นหน่วยงานรับสนองพระราชดำริเรื่องฝนหลวงต่อไป

ด้วยสายพระเนตรที่ยาวไกล และพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับแนวพระราชดำริ ฝนหลวงนี้ได้บรรเทาความเดือดร้อนในการขาดแคลนน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรของพสกนิกรชาวไทยที่ยากไร้ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเป็นลำดับและคงความยั่งยืนตลอดไป 🌍

วันนันทินต์ที่มีไม้สัก

■ ปริญญาวัฒน์ วัชรภาการ*

ต้นไม้ สิ่งมีชีวิตที่ใช้ชีวิตอยู่บนพื้นโลกด้วยการยืนตลอดเวลา ด้วยว่าเมื่อได้หยั่งรากลึก เชื่อมตรึงชีวิตไว้กับผืนดินแล้ว จะย่าโลกอยู่กับที่ ยืนต้นสูงตระหง่าน สะบัดใบกวัดแกว่งหาอากาศ ฟอกอากาศบริสุทธิ์ให้คนใช้อย่างช่อดตรงไม่เคยส่งเสียงร้องขอ แม้ปรึบหรือเดียดดาลต่อใคร และที่สำคัญมันหายใจลำพั่งด้วยความเงียบ

พื้นที่ที่ปกคลุมไปด้วยต้นไม้ ที่เรียกกันว่าป่า อันเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศ เป็นเขตแดนของการอาหารต่อกัน อยู่ร่วมกัน กระทบต่อกัน ตามขอบเขตแห่งการเกื้อกูลต่อกัน การดำรงอยู่ของทุกชีวิตในป่าล้วนไม่ได้อยู่โดดเดี่ยว แต่ชีวิตหนึ่ง จะมีความหมายอย่างน้อยสำหรับอีกชีวิตหนึ่งหรืออีกหลายชีวิตเสมอ หากสูญเสียป่า ก็จะเป็นการเสียดุลธรรมชาติ ซึ่งจะโยงต่อไปสู่ปัญหาอื่นๆ อีกมาก

*เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการพื้นที่ภาคเหนือ สำนักงาน กปร.

ในโอกาสหนึ่ง เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๐ ณ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับคุณประโยชน์อันอเนกประการของการเป็นป่า ดังความตอนหนึ่งว่า

“...ไม้ยืนต้นนั้นจะช่วยให้อากาศมีความชุ่มชื้น เป็นขั้นตอนหนึ่งของระบบการให้ฝนตกแบบธรรมชาติ ทั้งยังช่วยยึดดินบนเขาไม่ให้พังทลายเมื่อเกิดฝนตกอีกด้วย ซึ่งถ้ารักษาสภาพป่าไม้ไว้ดีแล้ว ท้องถิ่นก็จะมีน้ำไว้ใช้ช่วงกาลนาน...”

ว่าด้วยต้นสัก ที่ยืนของมันคือป่าใหญ่ ธรรมชาติจัดสรรที่ทางอันจำกัดให้มันไว้อย่างจำเพาะเจาะจงในป่าเขตร้อน แถบอินเดีย พม่า ไทย ลาว และอินโดนีเซีย กล่าวกันว่าในบรรดาไม้ที่มนุษย์นำมาใช้ทำประโยชน์ ไม้สักเป็นไม้ที่ทนทานต่อการพุพังที่สุดในโลก ทนทานต่อการเจาะทำลายของปลวก และมีลวดลายเนื้อไม้ที่สวยงาม

ในประเทศไทย ถิ่นของต้นสักส่วนใหญ่จะอยู่ทางภาคเหนือ พื้นที่ครองชีวิตของสัก มักอยู่ไม่ไกลจากลำน้ำไหลไปจนถึงตีนเขา หากทำความรู้จักโลกจากตำรา ข้อมูลที่บันทึกได้จะมีอยู่ว่า ต้นสักในประเทศไทยจะขึ้นได้ดีในระดับความสูงของพื้นที่ไม่เกิน ๗๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล

กล่าวเฉพาะแถบจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ผ่านการทำไม้อย่างเข้มข้นมากกว่า ๑๐๐ ปี ผลของวิธีคิดแบบลวดทอนธรรมชาติ ความเป็นป่าจึงถูกเบียดขับไปตามกาลเวลา โดยสิ่งมีชีวิตแปลกหน้าเพื่อตอบสนองกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ป่าสักแถบนี้จึงถึงกาลอวสานชีวิต กลายเป็นพื้นที่ของการบริโภคป่า ด้วยมูลค่าทางเนื้อไม้ของไม้มีค่า ในสถานะเพียงสินค้าประเภทหนึ่ง

นานปีต่อมา ป่าสักบริเวณลุ่มน้ำของ-ลุ่มน้ำปายที่เคยถูกแปรสภาพให้เป็นพื้นที่ป่าไม้อันอุดมไปด้วยมูลค่าของเนื้อไม้ ผ่านการสัมปทานทำไม้ของบริษัทบอมเบย์-เบอร์มาในช่วงระหว่างปี ๒๔๓๕-๒๔๕๑ ได้ผ่านกระบวนการฟื้นตัวตามธรรมชาติ กลายเป็นผืนป่าที่อุดมไปด้วยความหลากหลายทางชีวภาพอีกครั้งอย่างน่าอัศจรรย์ในปัจจุบัน นับเป็นผืนป่าสักธรรมชาติที่สมบูรณ์ ครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำของ-ลุ่มน้ำปายเป็นผืนใหญ่ต่อเนื่องกันกว่า ๖๐,๐๐๐ ไร่

จากการสำรวจภูมิประเทศแถบนี้ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในช่วงปี ๒๕๔๙-๒๕๕๒ นับเป็นการค้นพบมรดกธรรมชาติครั้งสำคัญ พรรณไม้ที่สำรวจพบจำแนกได้ ๒๑๖ ชนิด พรรณไม้เด่น ๑๐ ลำดับแรกได้แก่ สักแดง ไม้ซาง ไม้บง รกฟ้า เต็ง จิวป่า ทางรอก

กุ่ม และเสลาเปลือกบาง ป่าบริเวณนี้มีต้นสักธรรมชาติขึ้นอยู่หนาแน่นเป็นผืนใหญ่ที่ระดับความสูงตั้งแต่ ๓๐๐-๑,๓๐๐ เมตร ค่าความหนาแน่นเฉลี่ย ๑๑๕ ต้นต่อเฮกตาร์ ทรงต้นตรงสวยงาม ส่วนมากมีช่วงอายุกว่า ๑๐๐-๒๕๐ ปีกระจายตัวเป็นพรรณไม้เด่นอยู่ทั่วพื้นที่

ที่สำคัญ จากการศึกษาค่าชี้วัดเชิงปริมาณเมื่อเทียบกับแหล่งป่าสักที่สำคัญอื่นๆ ในประเทศไทยเช่น แม่ยม แจ้ซ้อ แก่งเสือดั้น อุ่มผาง แม่วงศ์

แม่สะเรียง แม่แจ่ม แม่ปิง บ่งชี้ได้ว่าป่าสักผืนนี้มีความสมบูรณ์มากที่สุดในประเทศไทย ที่สำคัญ นับเป็นข้อมูลใหม่ของประเทศไทย ที่พบกลุ่มต้นสักที่สามารถขึ้นได้ดีในระดับความสูงถึง ๑,๓๐๐ เมตร จากเดิมที่เคยบันทึกไว้ว่าขึ้นได้ดีที่ระดับความสูงไม่เกิน ๗๕๐ เมตรเท่านั้น

ดังเหตุเช่นนี้ กรมอุทยานแห่งชาติฯ จึงได้ประมวลชุดข้อมูลสำคัญ เพื่อเตรียมความพร้อม เตรียมการวางแผนดำเนินการ

ในลักษณะโครงการพัฒนาที่มี ๓ ด้านหลักๆ ประกอบด้วย การอนุรักษ์ธรรมชาติ ป่าลุ่มน้ำ การศึกษาวิจัยพันธุกรรมต้นสัก และการพัฒนาคุณภาพชีวิตคน โดยใช้ชื่อเรียกการพัฒนาพื้นที่นี้ว่า **“โครงการอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สักและพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎร บริเวณป่าลุ่มน้ำของ-ลุ่มน้ำปายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”**

ซึ่งต่อมาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานพระมหากรุณาทรงรับป่าสักแห่งนี้ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ตามชื่อโครงการฯ และวัตถุประสงค์หลักที่กรมอุทยานแห่งชาติ ราชบัณฑิต เพื่อเป็นการป้องกัน อนุรักษ์พื้นที่ป่าสักธรรมชาติที่สมบูรณ์ ไม่ให้ถูกบุกรุกทำลาย และสงวนไว้เป็นแหล่งศึกษาวิจัยพันธุกรรมหลักตลอดจนสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้ชุมชนบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ป่ามีความหวงแหนรักษารักษา ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้พึ่งพาตนเองได้

การดำเนินงานโครงการฯ ในลักษณะเช่นนี้ ให้เกิดสัมฤทธิ์ผล จำเป็นยิ่ง

ที่จะต้องจัดวางระบบกลไกดำเนินงานทั้งในเชิงนโยบายและระบบปฏิบัติการให้เกิดการเชื่อมประสานและผนึกพลังของแต่ละภาคส่วน กอปรทั้งจัดวางหลักคิดและถ่ายทอดสู่หลักปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้แต่งตั้งองค์กรดำเนินงานโครงการฯ ไว้ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ ประกอบด้วยคณะกรรมการ

บริหารโครงการฯ มีเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นประธานกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการโครงการฯ มีผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นประธานฯ

แนวทางหลักในการดำเนินงานโครงการฯ ในปี ๒๕๕๔ กล่าวได้ว่าเป็นการจัดวางความสัมพันธ์ของคนทั้งที่มีต่อป่าในทัศนะใหม่ กล่าวคือก้าวข้ามวิธีคิดแบบบูรณาการผลาญป่าเพื่อประโยชน์

ภูมิประเทศตามธรรมชาติของพื้นที่ อันมีลักษณะพิเศษ ที่โอบล้อมด้วยภูเขาสูงชัน และลำน้ำของ-ลำน้ำปาย เป็นปรากฏธรรมชาติที่ช่วยเอื้อต่อการรักษาดูแลตัวเองของธรรมชาติ ซึ่งนับเป็นบททดสอบสำคัญอีกครั้งของพลังอธิบายจากทฤษฎีปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก ที่ว่า **“ทิ้งป่าไว้ตรงนั้น ไม่ต้องไปทำอะไรเลย ป่าจะเจริญเติบโตขึ้นมาเป็นป่าสมบูรณ์ โดยไม่ต้องไปปลูกเลยสักต้นเดียว” “ไม่ไปรบกวนป่าหรือตัดแยตต้นไม้ เพียงแต่คุ้มครองให้ขึ้นเองได้เท่านั้น”**

ของตนแต่ฝ่ายเดียว มาเป็นการรักษป่าเพื่ออนุรักษ์มรดกที่ธรรมชาติมอบไว้ให้อยูยืนยงเพื่อประโยชน์สุขของระบบนิเวศโดยรวม ประกอบด้วย

เขตอนุรักษ์: พื้นที่ป่าสักธรรมชาติ เนื้อที่ ๖๐,๐๐๐ ไร่ ที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่

อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย กำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ ที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ

หลักการสำคัญ : เน้นการสงวนป้องกัน รักษาไว้ ไม่ทำโครงสร้างพื้นฐาน ไม่ปรุงเสริมสิ่งแปลกปลอม ใช้ลักษณะ

ตลอดจนดำเนินการในรูปแบบเป็นแหล่งศึกษาวิจัยพันธุกรรมลักษณะพิเศษของประเทศไทย รวมทั้งการศึกษาข้อมูลความหลากหลายของสังคมพืชในระบบนิเวศ ซึ่งจะทำได้ที่มาของข้อมูลด้านพันธุกรรมสักที่อาจ

พัฒนาไปสู่การเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
ของประเทศ ตลอดจนจะเป็นข้อมูลสำคัญ
ในแวดวงวิชาการและการเรียนการสอน
ในสถานศึกษา

เขตพัฒนา : พื้นที่ชุมชน ๔
กลุ่มหมู่บ้าน ที่อยู่ข้างเคียงป่าอนุรักษ์
จำนวน ๔๒๖ ครัวเรือน ประชากร
๑,๘๐๓ คน ประชากรส่วนใหญ่เป็น
กลุ่มชาติพันธุ์ กะเหรี่ยง ลีซอ ที่จะต้อง
พัฒนาให้เกิดการมีคุณภาพชีวิตที่มั่นคง
ควบคู่ไปกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม
อนุรักษ์ธรรมชาติ

กลุ่มบ้านนาอ่อน ประกอบด้วย
บ้านกีดสามสิบ บ้านดงมะไฟ บ้านนาอ่อน
จำนวน ๒๔๑ ครัวเรือน ประชากร
๙๕๔ คน

กลุ่มบ้านมะโนรา ประกอบด้วย
บ้านมะโนรา บ้านลูกป่าก่อ บ้านหนองขาว

บ้านแม่อุ้มอง จำนวน ๔๒ ครัวเรือน
ประชากร ๒๐๑ คน

กลุ่มบ้านห้วยชลอบ จำนวน
๘๒ ครัวเรือน ประชากร ๓๖๓ คน

กลุ่มบ้านห้วยปมผาด ประกอบ
ด้วย บ้านห้วยปมผาด บ้านห้วยกล้วย

บ้านป่าคา จำนวน ๖๑ ครัวเรือน
ประชากร ๓๖๓ คน

หลักการสำคัญ : มุ่งพัฒนาคน
เพื่อให้คนเกี่ยวดูลต่อป่า ให้เป็นป่าใน
ลักษณะที่คนใกล้ป่าก็อยู่ได้และธรรมชาติ
รอบตัวคนก็อยู่รอดไปพร้อมกัน ด้วยชุด

กิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมลงมือทำ และมีส่วนร่วมรับผลการพัฒนา ทั้งในระดับจิตใจ ปลูกป่าลงในใจคน สร้างความเข้าใจต่อป่าร่วมกัน มองผืนป่าในฐานะมรดกที่ต้องสงวนรักษา ให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ และระดับพฤติกรรม ทำฐานข้อมูลทรัพยากรชุมชน ป้องกันไฟป่ากับชุมชน ธนาคารฝืน ปลูกแหล่ง

ไม้ใช้สอย พืชไร่ พืชผักปลอดสารพิษ ซึ่งล้วนมุ่งสู่หนทางของความยั่งยืนร่วมกัน ดังที่จริง ป่า พืชพรรณ ต้นไม้ หรือกระทั่ง ต้นสัก เป็นสมาชิกของโลกธรรมชาติที่ล้วนมีคุณต่อคน สิ่งทีสิ่งเหล่านี้สรรค์สร้างล้วนเป็นอุปการะต่อชีวิตคน เกิดเป็นคุณประโยชน์ที่เอื้อต่อการมีชีวิตของคนที่เป็นสมาชิกหนึ่งของโลกธรรมชาติ

เช่นเดียวกัน จริงดังนี้ คนควรได้แสดง
ความกตัญญูต่อป่าด้วยการทำ ทำเพื่อป่า
เพราะปัญหาที่เกิดแก่ป่าเป็นปัญหาที่
เกิดจากคน การทำการใดให้ป่าอยู่ได้ต้อง
เริ่มที่คน เพื่อการอยู่ร่วมกันของโลก
ธรรมชาติ

ลุ่มน้ำของ-ลุ่มน้ำปาย ป่าสักที่นี่
เป็นพื้นที่ค้นพบเพื่อทากลับคืนอย่าง
สร้างสรรค์จัดวางระบบความสัมพันธ์

ถ่ายคืนคุณภาพแก่ระบบนิเวศ ใ้ที่ที่มี
ต้นสักสูงถิ่น ยืนต้นปกป่าใหญ่ ผลิบ
เขียวขจริม พราวดอกขาวสะพรั่ง อันต้อง
รักษาไว้ให้ยืนยงคงไพรพฤษฯ เป็นมรดก
ธรรมชาติที่ต้องร่วมส่งผ่านสานต่อ
เพื่อประโยชน์สุขอันเป็นความอยู่รอด
ร่วมกันของธรรมชาติและคน และด้วย
ความยินดีที่มีไม้สัก

การท่องเที่ยวชุมชนตาม วิถีเศรษฐกิจพอเพียง : ชุมชนบ้านน้ำทรัพย์

■ วัชรินทร์ บุญเกิด*

...เส้นทางคดเคี้ยว เลาะผ่านทิวเขา และผืนป่าแนวกว้าง
รอบเขื่อนแก่งกระจานทรัพยากรธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์
วิถีชีวิตผู้คนอยู่อย่างพอเพียง ที่ชุมชนบ้านน้ำทรัพย์...

บ้านน้ำทรัพย์ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ บ้านน้ำทรัพย์ ตำบล
แก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เป็นชุมชน
ที่ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้
จนประสบผลสำเร็จและได้ผ่านการคัดเลือกของจังหวัดเพชรบุรี
ให้เป็นตัวแทนเข้าร่วมการประกวดผลงานตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ประเภทชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง (ครั้งที่ 2)
นั่นเป็นแหล่งที่พักผ่อนที่มีคุณค่าการรับรู้ในมิติการท่องเที่ยว
เพื่อความพักผ่อนหย่อนใจ ที่สามารถสอดแทรกความเข้าใจ
ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

* เจ้าหน้าที่กลุ่มติดตามและประเมินผล สำนักงาน กปร.

ให้มีความเข้าใจได้อย่างเป็นธรรมชาติ และสัมผัสได้ถึงความจริงใจ
ของผู้คนชุมชนบ้านน้ำทรัพย์

เส้นทางการเดินทางโดยรถยนต์เริ่มต้นที่กรุงเทพมหานคร
ระยะทางประมาณ ๑๒๓ กิโลเมตร ถึงจังหวัดเพชรบุรี ใช้เวลา
ประมาณหนึ่งชั่วโมงครึ่ง ถึงช่วง อำเภอท่ายาง เลี้ยวเข้าไปทาง
เขื่อนแก่งกระจาน ที่ตั้งชุมชนอยู่ใกล้กับเขื่อนแก่งกระจาน
จังหวัดเพชรบุรี เมื่อเดินทางถึงชุมชนบ้านน้ำทรัพย์ จะได้พบกับ
สภาพธรรมชาติ ชวนเขา แหล่งน้ำขนาดใหญ่ ชุมชนที่ตั้งรวม
กันเป็นคุ่ม ๆ ในบริเวณเดียวกัน ซึ่งเมื่อได้เข้ามาสัมผัสกับ

ชุมชนนี้ทำให้รู้สึกได้ถึงความอบอุ่น ความเป็นกันเอง สัจจ
พิน้อง ที่หาได้ยากจากกรุงเทพมหานคร หรือสังคมเมือง คนที่
อาศัยอยู่ในชุมชนมีความเป็นกันเอง บรรยากาศที่อบอุ่น ทำให้
สร้างความคุ้นเคยกับชุมชนนี้ได้ไม่ยาก

ชุมชนบ้านน้ำทรัพย์ เป็นชุมชนที่ก่อตั้งมาแล้วมากกว่า
๔๐ ปี มีแหล่งน้ำขั้บอยู่ตามหมู่บ้าน จึงเรียกหมู่บ้านนี้ว่าบ้านน้ำขั้บ

ต่อมาได้เรียกเพี้ยนเป็นบ้านน้ำทรัพย์ ปัจจุบันมีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๑๓๖ ครัวเรือน จำนวนประชากรปัจจุบัน ๕๐๑ คน ชุมชนบ้านน้ำทรัพย์แวดล้อมไปด้วยภูเขาและสภาพป่าที่กำลังฟื้นคืนสภาพด้วยสาเหตุมาจากการให้ทำสัมปทานป่าไม้ การก่อสร้างเขื่อนแก่งกระจาน การบุกรุกพื้นที่เพื่อจับจองที่ดิน แต่ทั้งนี้สมาชิกชุมชนบ้านน้ำทรัพย์ทุกคนไม่ปล่อยให้ชุมชนของตนเองตกอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมที่แวดล้อมไปด้วยปัญหาต่างๆ สมาชิกทุกคนต่างร่วมใจพัฒนาชุมชนของตน โดยเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ ที่ชุมชนได้นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับชุมชน แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นแรงบันดาลใจ และจูงใจที่ทำให้ชุมชนหันกลับมาทบทวนถึงสิ่งที่ผ่านมา และน้อมนำมาปฏิบัติโดยตลอดและต่อเนื่อง จนปัจจุบันชุมชนมีความเข้มแข็ง มีความสามัคคี และ

จากความเข้มแข็งดังกล่าวได้ขยายผลไปสู่บุคคลภายนอก และชุมชนข้างเคียงที่สนใจ

กิจกรรมสำคัญที่ชุมชนได้เริ่มในการพัฒนาและนำมาสู่การเป็นชุมชนพอเพียง คือการจัดทำแผนชุมชน เพื่อทราบถึงศักยภาพของชุมชน ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาชุมชน ซึ่งนำมาสู่ความภาคภูมิใจให้แก่คนในชุมชนได้แก่

๑. การผลิตปุ๋ย สารไล่แมลง น้ำยาล้างจานใช้เองภายในครัวเรือน

๒. การจัดตั้งสหกรณ์ชุมชน

๓. การอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๔. โครงการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในเขื่อนแก่งกระจาน (การอนุรักษ์สัตว์น้ำในเขื่อนแก่งกระจาน)

๕. การถ่ายทอดภูมิปัญญาให้กับผู้ที่มาเรียนรู้

นอกเหนือจากความสำเร็จจากการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้แล้ว การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวถือเป็นการทำงานที่ท้าทาย

ของคนในชุมชน ซึ่งปัจจุบันชุมชนได้มีการเปิดตัวเป็นชุมชนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-tourism) ที่มีการบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชน โดยคนในชุมชน มีการบริการที่พักชนิด Home stay คิดอัตราค่าบริการ ๒๐๐-๕๐๐ บาท ต่อคน (ราคาที่พักขึ้นอยู่กับบ้านพัก สิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการอาหาร) ทั้งนี้ผู้ที่ไปพักจะได้เรียนรู้วิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาในด้านต่างๆ ของคนในชุมชน และกิจกรรมที่สร้างความสนใจให้แก่นักท่องเที่ยว คือ การขี่ม้า โดยชุมชนจัดให้มีการขี่ม้าบริเวณรอบชุมชนที่สัมผัสได้ถึงธรรมชาติ ต้นไม้ ป่าเขา พร้อมทั้งกิจกรรมการนำเรือชมวิถีวิตศน์ กระชังปลา บริเวณรอบเขื่อนแก่งกระจาน

สิ่งที่ได้รับกลับไปจากชุมชน บ้านน้ำทรัพย์ นอกเหนือจากการพักผ่อน

ที่ระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพฯ เท่าไรนัก ความสนุกสนาน ความผ่อนคลาย ยังจะได้รับความรู้สึกที่จริงใจ ความอบอุ่นของคนในชุมชนที่สัมผัสได้ ซึ่งถือว่ามิคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับการพักผ่อนครั้งนี้

ที่สำคัญเป็นการท่องเที่ยวบนความพอเพียงตามธรรมชาติ วิถีชีวิตที่เป็นอยู่เป็นการสร้างพลังให้เกิดขึ้นอีกครั้งสำหรับผู้ที่มาเยือน ชุมชนบ้านน้ำทรัพย์ ...ความสุขที่ควรค่าแห่งการสัมผัสที่ค้นเจอได้ใกล้ตัว

สนใจรายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ

นายชูชาติ วรรณษา ผู้จัดการบ้าน บ้านน้ำทรัพย์ ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี โทรศัพท์ ๐๘๙-๘๓๓๒๕๓๕

สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูง ตามพระราชดำริห้วยแม่เกี๋ยง

■ อภิษฎาพงศ์ สวาสดิ์นา*

ก่อนกาล...นานมาก

บนพื้นที่สูงท่ามกลางทิวเขาอันสลับซับซ้อนที่ทอดตัวยาวดั่งเสมือนปราการที่กั้นขวางชุมชนให้แยกห่างออกจากกัน จนราวกับว่าเป็นชุมชนอันโดดเดี่ยว แต่ชุมชนดังกล่าวก็ยังคงสืบทอดวิถีอันงดงามอย่างเรียบง่าย กลางธรรมชาติอันบริสุทธิ์มาเนิ่นนาน เมื่อการขยายตัวของระบบทุนนิยมที่มุ่งเน้นเพียงผลกำไรและความพึงเพื่อที่ควบคุมกำกับว่าทันสมัยได้อย่างก้าว

*หัวหน้าสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริห้วยแม่เกี๋ยง จังหวัดเชียงใหม่

เข้ามาในชุมชนที่เรียบง่ายอย่างรวดเร็ว ทำให้วิถีชีวิตของผู้คนที่เคยเรียบง่ายกลับต้องประสบกับปัญหาอันซ้อนเร้นที่คนในชุมชนไม่เคยได้นึกถึงว่าเป็นปัญหา ไม่ว่าจะเป็นการบุกรุกทำลายป่าเพื่อใช้เป็นที่ทำกิน เพื่อสร้างรายได้ที่มาพร้อมกับความทันสมัยและเกิดจากการขยายตัวของชุมชน ส่งผลให้เกิดปัญหาการทำลายพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ซึ่งได้สร้างความแห้งแล้งกับชุมชนปลายน้ำมาอย่างต่อเนื่อง ปัญหาการแทรกซึมของยาเสพติด

จากชายแดนของประเทศเพื่อนบ้านที่ได้มาใช้พื้นที่ของชุมชน บางส่วนเป็นที่พักและยังส่งผลให้คนในชุมชนหันหน้าเข้าร่วม กับขบวนการผดึกฎหมาย ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ยิ่งทำให้วิถีชีวิต ที่งดงามของชนเผ่าวันยังถดถอย

ชุมชนบ้านแม่เกียงก็เช่นกัน เดิมชุมชนบ้านแม่เกียง เป็นชาวเขาเผ่ามูเซอแดง เดิมตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณเนินเขาขวาของ ลำห้วยแม่เกียง ซึ่งขณะนั้นมีประชากรประมาณ ๕๐ หลังคาเรือน

จำนวน ๖๕ คน ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๕๒๗ หน่วยทหาร ชุดเฉพาะกิจที่ ๓๒๗ ร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านได้พิจารณา เห็นสมควรย้ายหมู่บ้านดังกล่าวไปอยู่ที่บ้านเจือจันทร์ ตำบล เมืองนะ เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่ควบคุมดูแลยาก การคมนาคม ลำบาก และมีการเดินทางเข้าออกประเทศพม่าได้โดยง่าย ตลอดทั้ง เป็นแหล่งมั่วสุมเรื่องยาเสพติด และมีการทำไร่เลื่อนลอยเป็น จำนวนมาก ต่อมาในปี ๒๕๔๐ ได้มีราษฎรบางส่วนแอบเคลื่อนย้าย

กลับเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณที่ราบ
ใกล้ลำห้วยแม่เกียงอีกครั้งในลักษณะ
นอนเฝ้าพืชผลทางการเกษตรและดูแล
วัวควาย ปัจจุบันมีการปลูกสร้างบ้านเรือน
อยู่อาศัย จำนวน ๒๘ หลังคาเรือน มี
ประชากร ๑๓๔ คน

จัดตั้งสถานี...พระบารมีสู่ห้วยแม่เกียง

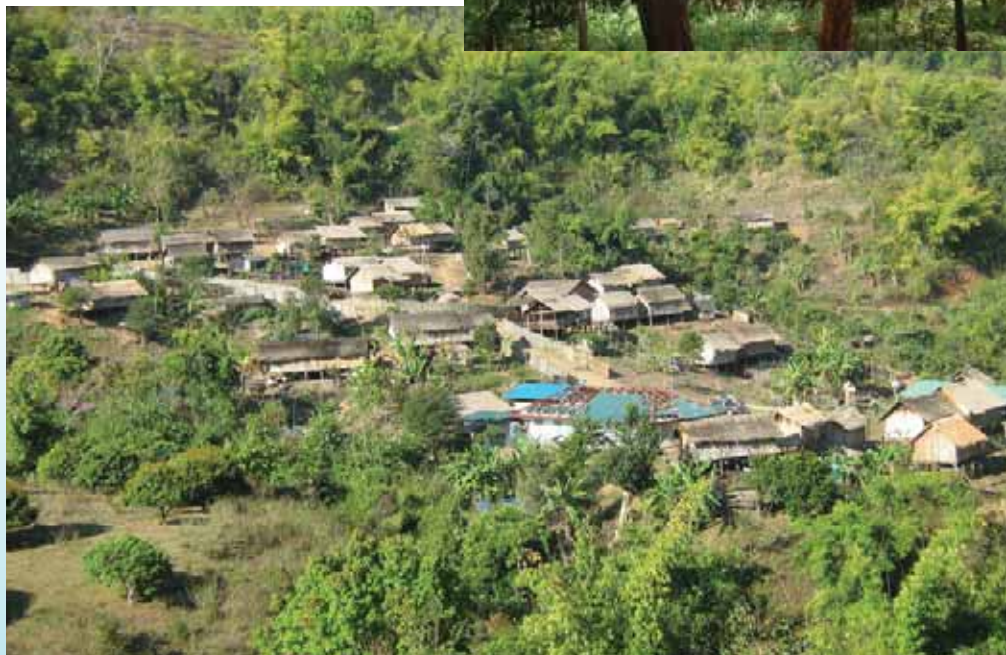
พื้นที่สถานีพัฒนาการเกษตร
ที่สูงตามพระราชดำริห้วยแม่เกียงตั้งอยู่
ในเขตอุทยานแห่งชาติเขียงดาว ตำบล
เมืองนะ อำเภอเขียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
จัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๖
ตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้า
พระบรมราชินีนาถ เพื่อวัตถุประสงค์สำคัญ
ในการสกัดกั้นการบุกรุกแผ้วถางป่า
และปัญหาเสียดิตตามแนวชายแดน
ตลอดจนเป็นแหล่งทดลอง สาธิต
ปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง
ให้ราษฎรได้เข้ามารับจ้างทำงาน แล้ว
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต
อยู่กับป่าได้อย่างยั่งยืน

ในการจัดตั้งสถานีพัฒนาการ
เกษตรที่สูงตามพระราชดำริห้วยแม่เกียง
ครั้งนี้เป็นประโยชน์แก่ราษฎร ๒ หมู่บ้าน
ทั้งบ้านห้วยแม่เกียง และบ้านเจ็จจันทร์
โดยเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญ ทำให้
ราษฎรมีงานทำ มีรายได้สม่ำเสมอ
ไม่บุกรุกพื้นที่ป่าอย่างเช่นเคย ที่สำคัญ
อีกประการหนึ่งก็คือ สถานีฯ เป็นแหล่ง
สาธิตทางการเกษตรแหล่งใหญ่ที่ซึ่ง
ราษฎรเข้ามาทำงานหรือสามารถเข้า
มาเรียนรู้ฝึกอบรมแล้วนำไปใช้ประโยชน์
แก่ตนเองได้ ซึ่งปัจจุบันราษฎรได้นำ
เมล็ดพันธุ์ผักหลายชนิด เช่น ค่น้ำ
ผักกาด กะหล่ำรูปหัวใจไปปลูกในบริเวณ
บ้าน เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย นอกจากนี้
ยังมีการเลี้ยงปลาและไก่เป็นอาหาร
โปรตีนไว้บริโภคด้วย

นอกจากการพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตของพี่น้องประชาชนร่วมแผ่นดินแล้ว
การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่
ก็ได้ดำเนินควบคู่กันไป กิจกรรมของ
สถานีฯ มีมากมายได้เกิดขึ้น อาทิ ก่อสร้าง
ฝายต้นน้ำบริเวณลำห้วยแม่เกียง ปลูกป่า
ใช้สอย เพาะเลี้ยงสัตว์ป่า อาทิ เก้ง ไก่ป่า
และไก่ฟ้า เพื่อปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ
จัดทำโครงการปล่อยกล้วยไม้ไทยสู่
ไพรพฤกษ์ตามพระราชดำริ เพื่อมิให้มี
การทำลายป่าอีกต่อไป

กิจกรรมพัฒนาการเกษตรที่สูง
โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรที่ ๑

ดำเนินการบำรุงดูแลแปลงไม้ผลเมืองหนาว
พืชไร่ และพืชผัก ซึ่งมีการปลูกหมุนเวียน
ตามฤดูกาลและนำผลผลิตบางส่วนแปรรูป
และจำหน่าย

กิจกรรมอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยสำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการปลูกหญ้าแฝกบริเวณพื้นที่ที่มีความลาดชันและง่ายต่อการพังทลาย สาธิตและส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพแก่ราษฎร กิจกรรมทดสอบการเลี้ยงปลุสสัตว์บนพื้นที่สูง โดยทดลองเลี้ยงไก่ กิจกรรมศึกษาและวิจัยด้านชลชีววิทยา โดยสถานีประมงจังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการปล่อยปลาในลำน้ำห้วยแม่เกียง และส่งเสริม

สนับสนุนให้ราษฎรขุดบ่อเลี้ยงปลา ปลูกพืชด้วยผ้าพลาสติก กิจกรรมประสานการคุ้มครองและป้องกันชุมชน โดยกองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๗ ดำเนินการลาดตระเวนดูแลรักษาความปลอดภัย และปฏิบัติการด้านจิตวิทยากับชุมชน

บนเป้าหมายเดียวกันของการพัฒนา

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในพื้นที่ได้มีความเห็นร่วมกันว่า ภาพลักษณ์ของสถานีวิจัยพัฒนาการเกษตรที่สูงจะไม่หยุดนิ่งเพียงแค่เป็นแหล่งสร้างงาน สร้างรายได้เท่านั้น แต่เป้าหมายสูงสุดคือทำอย่างไรให้คนอยู่กับป่า รักและดูแลป่าด้วยจิตสำนึก

แม้วันหนึ่งจะไม่มีสถานีวิจัยพัฒนาการเกษตรที่สูงตั้งอยู่แล้วก็ตาม

ดังนั้น เพื่อให้ภาพลักษณ์ของสถานีวิจัยพัฒนาการเกษตรที่สูงชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากกิจกรรมทั้ง ๗ กิจกรรมแล้ว สถานีวิจัยพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ห้วยแม่เก็ยยังเน้น ๒ กิจกรรมสำคัญ คือ

หนึ่ง การปูพื้นฐานคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับราษฎร ทั้งด้านการศึกษา การสาธารณสุข และประกอบสัมมาอาชีพจากการขยายผล กิจกรรมการเกษตรของสถานีฯ ไปยังราษฎรให้มีรายได้ต่อเนื่อง โดยวางรากฐานการตลาดควบคู่ไปด้วย และ**สอง** การปฏิสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อปลูกจิตสำนึก

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเมื่อมีการประชุมหรืองานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน สถานีฯ จะให้ความสำคัญเข้าไปมีบทบาทเข้าไปมีส่วนร่วมกับราษฎร หากราษฎรต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการ สถานีฯ จะให้ความช่วยเหลือหรือประสานความช่วยเหลือให้ได้รับความสะดวกสบายรวดเร็ว ทั้งนี้ เพราะสถานีฯ เห็นว่า ทั้งสองสิ่งนี้คือ สิ่งสำคัญแสดงถึงความจริงจังและจริงใจ ให้ราษฎรได้มีความไว้วางใจ เป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างราษฎรและเจ้าหน้าที่ให้ราษฎรได้เห็นถึงความตั้งใจของสถานีฯ ในการสนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ที่ให้คนอยู่กับป่าอย่างยั่งยืน และราษฎรทุกคนที่นี้ก็ช่วยให้พระราชดำริของพระองค์นั้นเป็นความจริงได้

วันวาร...ที่ผ่านไป

จากก่อนกาลที่นานมาด้วยพระเมตตาที่มีต่อพสกนิกรชาวห้วยแม่เกียงจวบจนถึงทุกวันนี้ไม่เพียงแต่จะทำให้ชีวิตของพี่น้องร่วมแผ่นดินบนที่สูง ได้มีชีวิตที่สดใสสวยงามดังเช่นในอดีต

แต่กลับเป็นสายลมที่พัดเย็นผ่านวิถีชีวิตผ่านผู้คน ให้ได้ลดความร้อนรุ่มร้อน เกิดความผาสุก ความทุกข์ยากในอดีตจึงเป็นวันวารที่ผ่านไป และจะไม่หวนคืนกลับไปเป็นเช่นอดีตที่ผ่านมาด้วยพระเมตตาที่ทรงมีต่อประชาราษฎรชาวไทยอย่างไม่มีวันสิ้นสุด

อบรมหลักสูตรอะไรดี..... ที่ช่วยฮ่องไคร้

■ พิษณุดา ทัศนภาค*

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำริ ให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๕ โดยมุ่งศึกษาและทดสอบหารูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมกับพื้นที่บริเวณต้นน้ำลำธารของภาคเหนือ **“ต้นทางเป็นป่าไม้ ปลายทางเป็นประมง ระหว่างทางเป็นเกษตรกรรม”** เพื่อให้ศูนย์ศึกษา เสมือนเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต สามารถให้ราษฎรเข้ามาเรียนรู้และสามารถนำไปปรับใช้ได้ด้วยตนเอง จากการดำเนินงานสนองพระราชดำริที่ผ่านมา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ มีผลการศึกษา ทดลองที่ประสบผลสำเร็จและสามารถขยายผลไปสู่ราษฎรหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และพื้นที่ใกล้เคียงตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไป

ปัจจุบันศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ มีหลักสูตรอบรมอาชีพและความรู้ให้กับราษฎรที่สนใจจำนวน ๒๗ หลักสูตร ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เป็นผลสำเร็จจากการศึกษาทดลองมาตลอดระยะเวลากว่า ๒๐ ปี ซึ่งเป็นวิทยาการที่สามารถสื่อสารเนื้อหาทางวิชาการที่ยาก ๆ ให้ผู้สนใจโดยเฉพาะเกษตรกรได้เข้าใจ โดยใช้การฝึกปฏิบัติและตัวอย่างของจริง ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้อบรมเข้าใจง่ายขึ้น

*เจ้าหน้าที่กลุ่มประสานงานโครงการพื้นที่ภาคเหนือ สำนักงาน กปร.

ในแต่ละหลักสูตรของศูนย์
ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ สามารถ
แบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ด้านการเกษตร : การ
เพาะเห็ดเศรษฐกิจเป็นหลักสูตรที่มี

เกษตรกรให้ความสนใจขอเข้ารับการศึกษา
อบรมเป็นจำนวนมาก ซึ่งในหลักสูตร
จะให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเพาะเห็ด
โรคและแมลงศัตรูในการเพาะเลี้ยงเห็ด
เทคนิคการเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้า เห็ดนางรม

เห็ดหัวลิง เห็ดหอม เห็ดหลินจือ เห็ด เป่าฮือ เห็ดฟางโนตะกร้า และเห็ดหูหนู อีกหลักสูตรที่ได้รับความสนใจจาก เกษตรกรคือ การปลูกผักปลอดสารพิษ ซึ่งเป็น การให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การปลูกพืชปลอดสารพิษที่ถูกต้องและ เหมาะสม การนำพืชสมุนไพรมาใช้ในการ ป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช

หลักสูตรการเลี้ยงสัตว์ อาทิ การเลี้ยงโคเนื้อ การพัฒนาการเลี้ยง โคนม การเลี้ยงแพะนม การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงไก่ จะเป็นการให้ความรู้ การ เตรียมการพื้นที่เลี้ยง วิธีการเลี้ยงและ การให้อาหารที่ถูกต้อง

๒. ด้านสิ่งแวดล้อม : ศูนย์ศึกษา

การพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ได้ดำเนินการ พัฒนาคุณภาพพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารจนกลับ เป็นคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์สามารถเห็น เป็นรูปธรรม จึงได้จัดหลักสูตรเกี่ยวกับ การอนุรักษ์พื้นที่เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน ทั่วไปได้นำความรู้กลับไปใช้ในพื้นที่ของตน ได้ ไม่ว่าจะหลักสูตรฝายต้นน้ำลำธารเพื่อ การอนุรักษ์และพัฒนาที่ยั่งยืน โดยจะ ให้ความรู้เบื้องต้น หลักการ แนวคิด พระราชดำริ รูปแบบ เทคนิค วิธีการ ก่อสร้างฝายต้นน้ำ การมีส่วนร่วมของ ชุมชน ตลอดจนการวางแผนการดำเนินการ นอกจากนั้นยังมีหลักสูตรการปลูกไม้ ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ ประการ ตามแนว พระราชดำริ หลักสูตรนี้นอกจากจะบอก

หลักการ ความรู้แนวคิดแล้วยังให้ความรู้ การวิเคราะห์ การคัดเลือกพันธุ์ไม้ชนิดต่างๆ และการเตรียมพื้นที่ รวมถึงดูแลรักษา นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรแนวป้องกันไฟป่าเปียกตามพระราชดำริ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนที่อาศัยชายขอบพื้นที่ป่าเป็นอย่างมาก

๓. ด้านบริหารจัดการน้ำ : เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่มีผู้สนใจขอเข้ารับการฝึกอบรม ทั้งหลักสูตรกระบวนการเครือข่ายในการจัดการลุ่มน้ำ การบริหารจัดการลุ่มน้ำเชิงบูรณาการ และรูปแบบการพัฒนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำ เป็นการให้ความรู้ หลักการ แนวคิด การจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และคนในพื้นที่ลุ่มน้ำโดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือเป็นพื้นที่ที่มีพื้นที่ต้นน้ำอยู่หลายสาขา และยังให้ความรู้การดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับระบบนิเวศและวิถีชีวิตชุมชนต้นน้ำ

นอกจากนี้ยังมีอีกหลากหลายหลักสูตรที่ศูนย์ฯ ได้จัดเตรียมไว้สำหรับผู้สนใจ โดยแต่ละหลักสูตรใช้เวลาในการอบรม ๑ - ๒ วัน มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เข้าใจทั้งหลักการและได้ทดลองปฏิบัติจริงในแปลงสาธิต หลังการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ จะเป็นผู้ติดตามผล

เกษตรกรที่ได้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อรับทราบปัญหาข้อติดขัดของเกษตรกรเมื่อนำไปปฏิบัติจริง

หากผู้ใดสนใจและมีความประสงค์ที่จะขอเข้ารับการฝึกอบรมสามารถ

ขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๓ ๓๘๙ ๒๒๘-๒๒๙

พระที่นั่งอนันตสมาคม

รัฐสภาแห่งแรกของประเทศไทย

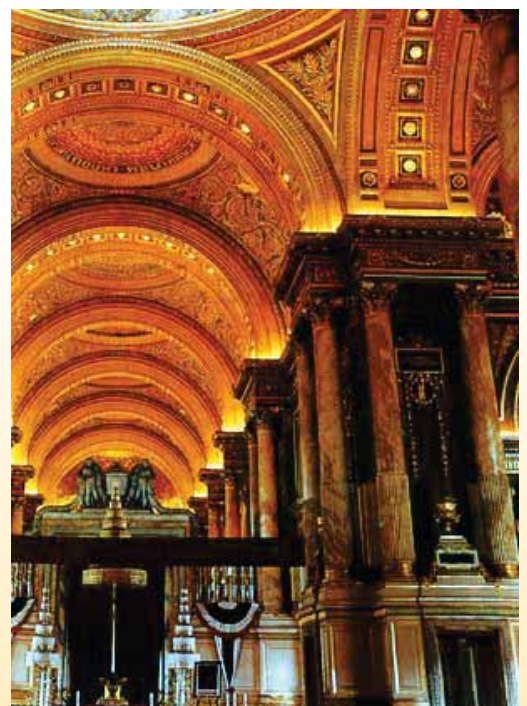
■ สุกัญ โปธิศรกุล*

พระที่นั่งอนันตสมาคม เดิมเป็นท้องพระโรงของพระราชวังดุสิต ชื่อของพระที่นั่งนำมาจากพระที่นั่งองค์หนึ่งในพระบรมมหาราชวัง ซึ่งสร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕

พระที่นั่งองค์นี้ จัดได้ว่า เป็นรัฐสภาแห่งแรกของประเทศไทย เพราะว่าเป็นช่วงที่เพิ่งเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ได้ใช้พระที่นั่งองค์นี้ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ก่อนที่จะย้ายมาอยู่ ณ รัฐสภาปัจจุบัน ซึ่งอยู่ข้างๆ พระที่นั่งองค์นี้ รวมทั้งยังเป็นสถานที่ประกอบพระราชพิธี รัฐพิธี สำคัญๆ มากมาย อาทิ รัฐพิธีพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชพิธีสถาปนา สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชพิธีสมโภชเดือนและขึ้นพระอู่ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ

ในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ เวลา ๑๐.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ออกมหาสมาคมและรับการถวายพระพรชัยมงคล สืบัญชรพระที่นั่งอนันตสมาคม ในพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี

*เจ้าหน้าที่กลุ่มสารสนเทศ สำนักงาน กปร.

ประวัติ

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งภายในพระราชวังดุสิต โดยตั้งอยู่ในทางด้านทิศตะวันออกของพระที่นั่งอัมพรสถาน เพื่อใช้เป็นสถานที่เสด็จ ออกมหาสมาคม พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินวางศิลาฤกษ์ในวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๔๕๑ พร้อมทั้งพระราชทานชื่อพระที่นั่งว่า **“พระที่นั่งอนันตสมาคม”** ซึ่งเป็นชื่อพระที่นั่งองค์หนึ่งภายในพระอภิเนาว์นิเวศน์ พระบรมมหาราชวังที่สร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่ด้วยสภาพที่ทรุดโทรมยากแก่การบูรณะจึงได้รื้อลง

พระที่นั่งอนันตมหาสมาคมออกแบบโดยมาริโอ ตามานโญ โดยมีเจ้าพระยามรราช (ปั้น สุขุม) เป็นแม่กองจัดการก่อสร้าง แต่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ได้เสด็จสวรรคตก่อนที่พระที่นั่งจะสร้างเสร็จสมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการก่อสร้างพระที่นั่งต่อไปจนเสร็จสมบูรณ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๘ โดยใช้ระยะเวลาก่อสร้างทั้งสิ้น ๘ ปี ใช้งบประมาณประมาณ ๑๕ ล้านบาท

สถาปัตยกรรม

พระที่นั่งอนันตมหาสมาคม มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบนีโอเรอเนสซองส์ (Neo Renaissance) และนีโอคลาสสิก (Neo classic) โดยตกแต่งพระที่นั่งด้วยหินอ่อน ซึ่งสั่งมาจากเมืองคาราร่า ประเทศอิตาลี โดยมีจุดเด่น คือ มีหลังคาโดมคลาสสิกของโรมอยู่ตรงกลาง และมีโดมเล็ก ๆ โดยรอบอีก ๖ โดม รวมทั้งสิ้นมี ๗ โดม

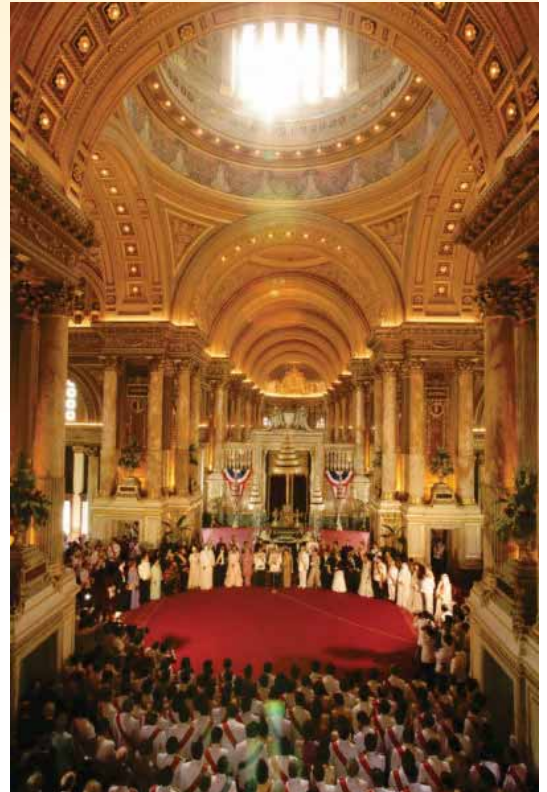
ภายในพระที่นั่ง บนเพดานโดมมีภาพเขียนเฟรสโก เขียนบนปูนเปียก ซึ่งภาพจะติดทนกว่าภาพที่เขียนบนปูนแห้ง (ภาพจิตรกรรมไทยนิยมเขียนแบบปูนแห้ง) เกี่ยวกับ พระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑-๖ จำนวน ๖ ภาพ โดยฝีมือเขียนภาพของ นายซี. รีโกลีและศาสตราจารย์ แกลเลโอ กินี

- **เพดานโดมด้านทิศเหนือ** เป็นภาพพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ครั้นดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระเจ้าพระยา มหากษัตริย์ศึกเสด็จฯ กลับจากราชการทัพที่เขมร

- **เพดานโดมด้านทิศตะวันออก** เป็นภาพพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยและพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงอุปถัมภ์งานศิลปะ

- **เพดานโดมด้านทิศตะวันตก** เป็นภาพเหตุการณ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ประทับเบื้องหน้าพระพุทธรชินสีห์ แวดล้อมด้วยพระภิกษุและนักบวชต่างชาติศาสนิกายต่าง ๆ แสดงนัยแห่งพระราชกรณียกิจที่ทรงเป็นองค์ศาสนูปถัมภ์ของทุกศาสนาโดยไม่รังเกียจกีดกัน

- **เพดานโดมด้านทิศใต้ของท้องพระโรงกลาง** เป็นภาพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานอภัยทาน และทรงเลิกประเพณีทาส

- **เพดานโดมด้านทิศตะวันออกของท้องพระโรงกลาง** เป็นภาพเหตุการณ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ออกประทับ ณ พระที่นั่งบุษบกมาลาที่มุขเด็จ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เนื่องในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษกสมโภช เมื่อปี ๒๔๕๔

- **เพดานโดมกลาง** ซึ่งเป็นโดมใหญ่ที่สุด มีจารึกพระปรมาภิไธยย่อ “จปร.” ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่เพดานนับจากใต้โดม ตลอดทั้งบริเวณท้องพระโรงกลางมีจารึกพระปรมาภิไธยย่อ “จปร.” สลับกับ “วปร.” อันเป็นพระปรมาภิไธยย่อของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

อุตสาหกรรม : การประยุกต์ใช้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ

■ ประชากร พาณิชย์*

*ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ สำนักงาน กปร.

จากการที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ จัดการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง ๒ ครั้งที่ผ่านมา ได้ทำให้เกิดแหล่งเรียนรู้ที่เป็น “แบบอย่าง” เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสาขาต่างๆ อีกเป็นจำนวนมาก โดยกระจายอยู่ในทุกภูมิภาค หรือแทบทุกจังหวัดก็ว่าได้

ปัจจุบัน สำนักงาน กปร. ได้ให้การสนับสนุนผู้ชนะเลิศจากการประกวดในสาขาต่างๆ จัดตั้งเป็น “ศูนย์เรียนรู้” แล้วจำนวน ๗ แห่ง

นอกจากนี้ สำนักงาน กปร. กำลังรวบรวมข้อมูลเพื่อ “ถอดบทเรียน” จากผู้ชนะเลิศ และรองชนะเลิศ จากผลการประกวดดังกล่าว เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กว้างขวางยิ่งๆ ขึ้นไป

กล่าวจำเพาะในเรื่องของภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรม ซึ่งนับเป็นเรื่องท้าทายอย่างมาก เนื่องจากภาคธุรกิจถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดความยั่งยืนทางเศรษฐกิจของประเทศ ถ้าภาคธุรกิจ ไม่ว่าจะขนาดใด ได้มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการวางกลยุทธ์ กำหนดนโยบาย และประกอบธุรกิจ ก็จะมีผล

ให้ธุรกิจต่างๆ เหล่านั้นสามารถที่ยั่งยืนอยู่ได้ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจที่นับวันมีแต่จะมากขึ้นและรุนแรงเพิ่มขึ้น

ระหว่างที่รอการตีพิมพ์เผยแพร่ ข้อมูลดังกล่าว ลองมาดูผลการ **“ถอดบทเรียน”** ของนักวิชาการที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ ลัก ๒ ราย

รายแรก เป็นการศึกษาวิจัยของ **ศาสตราจารย์ อภิชัย พันธเสน และคณะ** (เศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงกับการวิเคราะห์ความหมายของนักเศรษฐศาสตร์, ๒๕๔๖) ซึ่งได้ทำการศึกษาองค์กรธุรกิจขนาดย่อม ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวน ๒๙๖ แห่งจากอุตสาหกรรมหลัก ๖ กลุ่มของประเทศไทย ที่สามารถผ่านวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจปี ๒๕๔๐ มาได้

อย่างประสบความสำเร็จ มีการปฏิบัติตน
สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง และทำได้ดีเป็นพิเศษในช่วงวิกฤต
สิ่งที่ค้นพบมีดังนี้

- ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
นั่นคือ ใช้เทคโนโลยีที่มีราคาไม่แพง
แต่ถูกหลักวิชาการ
- มีขนาดการผลิตที่เหมาะสม
สอดคล้องกับความสามารถในการบริหาร
จัดการ
- ไม่โลภเกินไปและไม่เน้น
กำไรระยะสั้นเป็นหลัก

• เน้นความซื่อสัตย์สุจริตใน
การประกอบการ ไม่เอาर्डเอาเปรียบ
ผู้บริโภค แรงงานลูกค้า และผู้จำหน่าย
วัตถุดิบ

• เน้นการกระจายความเสี่ยง
จากการมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย
และ/หรือ มีความสามารถในการปรับ
เปลี่ยนผลผลิตได้ด้วย

• เน้นการบริหารความเสี่ยงต่ำ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ก่อกวนบริหาร
จัดการไม่ได้

• เน้นการตอบสนองตลาด
ในท้องถิ่น ภูมิภาค ตลาดในและนอก
ประเทศตามลำดับ

รายที่สอง **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุขสรรค์ กันตะบุตร** วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ศึกษาการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจและเสนอผลงานวิจัยในการประชุมระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต โดยท่านได้ศึกษาและวิเคราะห์จากการศึกษาวิจัยของศาสตราจารย์อภิชัยที่อ้างอิงข้างต้นคือ ธุรกิจขนาดย่อม ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวน ๒๙๖ แห่ง จากอุตสาหกรรมหลัก ๖ กลุ่ม รวมทั้ง ศึกษาจากบริษัทที่มีการประกอบธุรกิจมาอย่างยาวนานมากกว่า ๒๐ ปี และผ่านวิกฤตเศรษฐกิจปี ๒๕๔๐ มาได้ หรือเคยได้รับรางวัลการประกวดผลงานการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงอย่างชมพร คาบาน่า รีสอร์ท บริษัทแพรรันดา จิวเวลรี่ จำกัด (มหาชน) บริษัท

ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ฯลฯ นอกจากนี้ ยังรวมทั้งองค์กรธุรกิจที่ยั่งยืนจำนวน ๒๘ องค์กรจากโลกตะวันตก เช่น Nordstrom, BMW, HSBC และ Munich Reinsurance

จากการศึกษาวิจัย **“ถอดบทเรียน”** ต่างๆ จากองค์กรธุรกิจดังกล่าวข้างต้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุขสรรค์ฯ ระบุว่า สามารถกำหนดแนวทางในการประกอบการขององค์กรธุรกิจ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ ๑๐ แนวทาง อันเป็นแนวทางในการปฏิบัติแก่ธุรกิจใดๆ ขนาดใดก็ตามที่

ต้องการสร้างความสำเร็จอย่างยั่งยืน แนวดังกล่าวมีดังนี้

- มองการณ์ไกลในการบริหารจัดการและตัดสินใจเชิงนโยบายอย่างมุ่งหวังกำไรในระยะสั้นแต่คิดถึงผลกระทบในระยะยาว
- ให้คุณค่าแก่พนักงานอย่างจริงจังและพัฒนาพนักงานอย่างต่อเนื่อง (รวมถึงการพัฒนาพนักงานของตนเองให้เป็นผู้บริหาร) หลีกเลี่ยงการให้พนักงานออกแม้แต่ในยามทุกข์ยากทางเศรษฐกิจ เพราะพนักงานคือสินทรัพย์ (ที่พัฒนาได้) ขององค์กร

• จริใจและหวังดีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของธุรกิจทั้งหมด รวมถึงประชากรและสังคมในอนาคต

• ให้ความสำคัญต่อการพัฒนานวัตกรรมทั่วทั้งองค์กร ทั้งในส่วนของผลิตภัณฑ์และกระบวนการให้บริการหรือกระบวนการผลิต

• ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

• ใช้และ/หรือพัฒนาเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพแต่ราคาไม่สูง โดยเฉพาะเทคโนโลยีแบบไทยๆ หรือพื้นบ้าน

• ขยายธุรกิจอย่างค่อยเป็นค่อยไป เมื่อพร้อมทุกด้านเท่านั้น

• ลดความเสี่ยงโดยการมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ตลาดที่หลากหลาย และการลงทุนที่หลากหลาย โดยอยู่บนพื้นฐานของความรู้จริง

• แบ่งปัน รวมถึงการแบ่งปันองค์ความรู้ที่มีเพื่อพัฒนาตลาด เพื่อผลประโยชน์ที่ตกแก่ผู้บริโภคและสังคม

• สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรม ความอดทนและขยันหมั่นเพียรเป็นค่านิยมพื้นฐาน

ผลของการศึกษาดังกล่าวชี้แนะว่า องค์กรธุรกิจที่ดำเนินธุรกิจสอดคล้องกับแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรมีลักษณะดังนี้

• มีนวัตกรรมสูงมากทั่วทั้งองค์กร ทำให้ยากแก่การเลียนแบบ

• มีต้นทุนที่ซ่อนเร้นเกี่ยวกับบุคลากรต่ำ (เช่น การทำงานไม่เต็มประสิทธิภาพ)

• สามารถที่จะผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพสูงอย่างสม่ำเสมอ

• สามารถที่จะปรับตัวได้อย่างทันท่วงที เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

ปัจจุบัน สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานวิชาการทั้งหลายได้ศึกษาและสังเคราะห์การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ มีผลการศึกษาเป็นจำนวนมาก ที่บ่งบอกได้ว่าการประกอบการธุรกิจอย่างยั่งยืนได้นั้นต้องเป็นไปในลักษณะใด เกิดเป็นองค์ความรู้ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและกว้างขวาง ประกอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือหอการค้าไทย ได้พยายามขับเคลื่อนและผลักดันให้องค์กรธุรกิจต่างๆ นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ จึงมีองค์กรธุรกิจเป็นจำนวนมาก ที่ได้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

จากผลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า แม้ประเทศของเราจะมีวิกฤตการณ์ทางการเมืองซ้ำเติมวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ แต่เศรษฐกิจของเราก็สามารถฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสวนทางกับวิกฤตการณ์ทางการเมือง ทั้งนี้ เนื่องจากภาคธุรกิจมีการพัฒนาอย่างมีเสถียรภาพและสมดุลนั่นเอง

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานในการประชุมหารือกรณีเทศบาลตำบลโคกสูง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ขอพระราชทานโครงการชลประทานระบบท่อ และกรณี นายเจริญ ริงสีปัญญา ประธานกลุ่มเกษตรกรตำบลบ้านดง และตำบลนาคำ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ขอพระราชทานโครงการชลประทานระบบท่อส่งน้ำ เพื่อการเกษตรยั่งยืนตามแนวทฤษฎีใหม่ ณ ห้องประชุม ๑ อาคารที่ทำการโรงงานไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี ได้เดินทางเยี่ยมการดำเนินงานโครงการพัฒนาลุ่มน้ำก้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม และโครงการอพยพราษฎรบ้านโนนป่าก่อ อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร-นครพนม เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริไว้ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ เพื่อแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือราษฎรที่ประสบปัญหาน้ำท่วม และขาดแคลนน้ำสำหรับทำการเกษตร ปัจจุบันราษฎรมีน้ำสำหรับทำการเกษตรอย่างเพียงพอ

โครงการอพยพราษฎรบ้านโนนป่าก่อ อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร เป็นโครงการที่จังหวัดมุกดาหาร และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือราษฎรบ้านโนนป่าก่อจำนวน ๖๖ ครอบครัว ที่อาศัยอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูสีฐานและป่าสงวนแห่งชาติป่าดงภูสีฐาน ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร

ที่สำคัญ อพยพลงมาอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่จัดให้ ณ บ้านด่านช้าง ตำบลบ้านค้อ อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร โดยช่วยเหลือจัดสรรที่อยู่อาศัยและที่ทำกินให้ครอบครัวละ ๓ ไร่ พร้อมจัดสร้างบ้านและระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็นให้ด้วย

ในการนี้ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี ได้ชื่นชมและให้กำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งจะได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทถึงผลสำเร็จของโครงการดังกล่าวต่อไปด้วย

ข่าวความเคลื่อนไหว

วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๓

พลอากาศเอกกำธน สินธวานนท์ องคมนตรี ได้เดินทางไปติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรที่อยู่ในพื้นที่แปลงอพยพ และติดตามความก้าวหน้าในการช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยเข้าร่วมประชุมหารือร่วมกับหน่วยที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปผลการดำเนินงานและแนวทางการแก้ไขปัญหาให้แก่ราษฎรที่ได้รับประโยชน์โดยทั่วกัน ณ ห้องประชุม ๑ เซ็นทรัลพลาซ่า อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ พร้อมทั้งเป็นประธานในโครงการพระราชทานความช่วยเหลือ โดยได้ประกอบพิธีมอบความช่วยเหลือพระราชทาน

แก่ราษฎรในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ แก่ นางกิมลี หารน้อย นางสาวกิตติดา ดำริงศ์ และเด็กหญิงปรารถนา แสงทอง ที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานความช่วยเหลือให้ได้มีชีวิตที่ดีขึ้น โดยได้รับความช่วยเหลือในการบรรเทาปัญหาทั้งด้านสุขภาพอนามัย การประกอบอาชีพ และรอดพ้นจากความทุกข์ยาก สามารถดำรงชีพได้ดียิ่งขึ้น

ข่าวความเคลื่อนไหว

วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๓

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานเปิดงาน “เขาคินซ็อน ๓๑ ปี ได้ร่มพระบารมีองค์ราชัน เฉลิมฉลองพระมิ่งขวัญ ๗๘ พรรษา มหาราชินี” ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคินซ็อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา “เขาคินซ็อน ๓๑ ปี ได้ร่มพระบารมีองค์ราชัน เฉลิมฉลองพระมิ่งขวัญ ๗๘ พรรษา มหาราชินี” จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๘-๑๒

สิงหาคม ๒๕๕๓ เพื่อเผยแพร่พระอัจฉริยภาพ และพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ได้พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคินซ็อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้สร้างชีวิตใหม่และความสุขให้แก่ราษฎรโดยทั่วกัน

ข่าวความเคลื่อนไหว

วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๓

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำแนวทางการบริหารจัดการโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ ณ ห้องประชุม ๓๐๑ สำนักงาน กปร. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงอัตรากำลังของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง ในทุกภูมิภาคทั่วประเทศให้สามารถรองรับการปฏิบัติงานให้บังเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไปในอนาคต

ข่าวความเคลื่อนไหว

วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๓

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานเปิดงาน
ทักษิณวิชาการ-เกษตรแฟร์ ครั้งที่ ๖ และนิทรรศการ **"ปิดทอง
หลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ"** ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๔-๓๐
สิงหาคม ๒๕๕๓ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยทักษิณวิทยาเขตพัทลุง

มูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริได้เริ่ม
ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ เพื่อเฉลิมฉลองพระชนมายุครบ ๘๐
และ ๘๔ พรรษา ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีวัตถุประสงค์
ให้ประชาชนสามารถเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ตรงจากแนวทาง
โครงการพระราชดำริมาปรับใช้ในชีวิต ส่งเสริมอาชีพของประชาชน
รวมทั้งสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
และศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

ข่าวความเคลื่อนไหว

ระหว่างวันที่ ๑-๒ กันยายน ๒๕๕๓

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี และคณะผู้บริหาร
สำนักงาน กปร. ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมงานโครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วย
**ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริด้านไร่นาสวนผสม บ้านนายเพียร
สะอังก้อง** หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ อำเภอตากใบ จังหวัด
นราธิวาส และ**โรงสีข้าวซ้อมมือขนาดเล็ก บ้านโคกอิฐ-โคกโน**

ในการนี้ได้เป็นประธานในพิธีเปิดงาน **"ชมศูนย์ศึกษา
พัฒนาความรู้ ดุริยธรรมการ"** ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งจัดขึ้นระหว่าง
วันที่ ๒ - ๒ กันยายน ๒๕๕๓

ข่าวความเคลื่อนไหว

วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานในพิธีมอบรางวัลถ้วยพระราชทานในโครงการประกวดออกแบบตราสัญลักษณ์ (Logo) และเทมเพลต (Template) **“ล้านภาพ ล้านถ้อยคำ ล้านเรื่องราว ที่เล่าขาน...งานของในหลวง”** ของ

เว็บไซต์ www.ourking.in.th ณ ห้องกมลทิพย์ โรงแรมสยามซิตี ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร ซึ่งจัดขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างสำนักงานเลขาธิการ มูลนิธิชัยพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงานกปร.) สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (SIPA) กรมชลประทาน และมูลนิธิศุภมิตรพรทิพย์

ข่าวความเคลื่อนไหว

วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ได้ร่วมงานวันคล้ายวันสถาปนาสำนักงาน กปร. ครบ ๒๙ ปี ณ ห้องประชุมชั้น ๓ สำนักงาน กปร.

การนี้ **นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร.** พร้อมคณะผู้บริหารสำนักงาน กปร. ประกอบด้วย **นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์, นายโกวิท เพ่งวาณิชย์ และหม่อมหลวงจิรพันธ์ ทวีวงศ์ รองเลขาธิการ กปร.** ร่วมแถลงข่าวถึงผลการดำเนินงานของสำนักงาน กปร. ตลอดปี ๒๕๕๓ ที่ผ่านมาและแผนงานในช่วงต่อไป เพื่อสนองพระราชดำริและขยายผลการพัฒนาไปสู่สาธารณชน รวมถึงโครงการเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา ประโยชน์สุขสู่ปวงประชา ในปีมหามงคลเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา (๕ ธันวาคม ๒๕๕๔) และโครงการค่ายเยาวชนรู้งาน สืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๑ (RDPB Camp) ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๕ ครั้ง เริ่มตั้งแต่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึง ๑ เมษายน ๒๕๕๔

ข่าวความเคลื่อนไหว

ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ กันยายน ๒๕๕๓

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เดินทางไปตรวจเยี่ยมและติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและเยี่ยมประชาชน ชุมชนที่ได้รับรางวัลการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงรายและพะเยา จำนวน ๕ แห่ง ประกอบด้วย **ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โครงการพัฒนาถ้ำน้ำพะเยาอย่างยั่งยืน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โครงการศึกษาและคุ้มครองพันธุ์เพื่อใช้ประโยชน์หญ้าแฝก ณ มหาวิทยาลัยพะเยา**

จากนั้นได้เดินทางไปยัง **ชุมชนบ้านดอกบัว** ตำบลบ้านต๋อน อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ซึ่งได้รับรางวัลถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประเภทชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง และเยี่ยมชมการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงของนาง **เป็ริยวจันทร์ ต๊ะตันยาง** ผู้ได้รับรางวัลถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประเภทเกษตรกรทฤษฎีใหม่ จากการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ ๒ ที่สำนักงาน กปร. จัดขึ้น

พร้อมกันนี้ ได้มอบเกียรติบัตรการเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงาน กปร. ให้แก่ชุมชนบ้านดอกบัว กลุ่มเกษตรกรทำสวนบ้านถ้ำ และนางเป็ริยวจันทร์ ต๊ะตันยาง โดยสำนักงาน กปร. จะส่งเสริมและพัฒนาผู้ได้รับรางวัลการประกวดผลงานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ ๒ เพื่อให้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต่อไป

ข่าวความเคลื่อนไหว

วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานเปิดการประชุมศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สัญจร ครั้งที่ ๔ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งจัดขึ้นโดยสำนักงาน กปร. มีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนทางและรูปแบบการขยายผลของศูนย์ศึกษาฯ ตลอดจนรับทราบปัญหา อุปสรรค และร่วมหาวิธีการแก้ไขปัญหา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง ต่อไป

ข่าวความเคลื่อนไหว

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ กันยายน ๒๕๕๓

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดการฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมสัจจร ครั้งที่ ๒ ซึ่งเป็นโครงการนำร่องขยายผลสำเร็จของงานวิชาการด้านการเกษตรของโครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน - ห้วยซั่ว (หลัก ๒๒) ไปสู่เจ้าหน้าที่กสิกรรมจากแขวงต่างๆ ในสปป. ลาว ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่กสิกรรมเมือง (เกษตรอำเภอ) จาก ๑๕ เมืองของแขวงสะหวันนะเขต และเจ้าหน้าที่แขวงต่างๆ ในสังกัดของแผนกกสิกรรมและป่าไม้ แขวงสะหวันนะเขต รวมทั้งสิ้นจำนวน ๔๐ คน

นอกจากนี้ ยังได้จัดให้มีเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างนักวิชาการ วิทยากรผู้บรรยาย และผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมในข้อคำถามการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเกษตร ซึ่งเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่เจ้าหน้าที่กสิกรรมของแขวงยังไม่เคยมาใช้ปฏิบัติใน สปป.ลาว

ข่าวความเคลื่อนไหว

ระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ กันยายน ๒๕๕๓

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดงาน “ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเขาชะงุ้ม” ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ กันยายน ๒๕๕๓ ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี และชมนิทรรศการ และกิจกรรมต่างๆ ภายในศูนย์ฯ ซึ่งมีเกษตรกร ประชาชน และนักเรียนนักศึกษาให้ความสนใจเข้าร่วมงานและชมกิจกรรมต่างๆ

คณะที่ปรึกษา

นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ	เลขาธิการ กปร.
นายโกวิทย์ เฟ่งวานิชย์	รองเลขาธิการ กปร.
ม.ล.จिरพันธุ์ ทวีวงศ์	รองเลขาธิการ กปร.

บรรณาธิการอำนวยการและบริหาร

นายสุวัฒน์ เทพอาร์ักษ์	รองเลขาธิการ กปร.
------------------------	-------------------

คณะบรรณาธิการ

- นายประสาท พาศิริ
- นายชัชชัย ภูวิชัยสัมฤทธิ์
- นายปวิตร์ นวะมะรัตน์
- นายสิงห์พงษ์ รัชนิพนธ์
- นายสมบูรณ์ วงศ์กาด
- นางสาววชิรี วัฒนไกร
- นายอนันต์ ทองประชุม
- นายนรินทร์ กาญจนฤกษ์
- นางสุพร ตรินรินทร์
- นางกมลินี สุขศรีวงศ์
- นายวรกานต์ จุฑานนท์
- นายศุภรัชต์ อินทรารุช
- นางสาวสมลักษณ์ บุนนาค
- นายปริญญาวัฒน์ วัชรอากาศ
- นายวัชระ ทัศนาค
- นางศศิพร ปาณิกบุตร
- นางวิไล หมอกอรุณ
- นางกัญชัชญา ทองคำ
- นายวิชาญ ธีระสีบสกุล

ประสานข้อมูล

กลุ่มประชาสัมพันธ์

ภาพประกอบ

ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศ์
๒. เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศ์ ที่ได้พระราชทานแนวพระราชดำริ ด้านการพัฒนาประเทศให้บังเกิดความยั่งยืน
๓. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวพระราชดำริ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้แก่ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสื่อมวลชนให้ได้รับทราบ ข้อมูลอย่างถูกต้องและกว้างขวางยิ่งขึ้น

ดำเนินการโดย

กลุ่มประชาสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๗๘ ทำเนียบรัฐบาล โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (เดิม)
ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๖๑๙๓-๑๙๙
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๒๐๖, ๐ ๒๖๒๙ ๙๑๘๑
<http://www.rdpb.go.th> e-mail : pr@rdpb.go.th
ตู้ ปณ.๙ ปณฝ.ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๒

โปรดทราบ

บทความ ข้อเขียนต่างๆ ในวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน มิใช่เป็นความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หากมีความประสงค์จะนำไปเผยแพร่ โปรดระบุแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

